

Iskra

2

3 + 3

Iz TOZD Avtomatske in varilne naprave, delovne organizacije Avtomatika so v decembru odposlali prvo pošiljko — cca 100 kosov pomnilniško-programabilnih krmilnikov IPK-21, namenjenih sovjetskim kupcem. Omenjeni sistem, ki ga uporabljamo za avtomatizacijo strojev in naprav v industrijskem okolju, je rezultat skupnega razvojnega dela strokovnjakov iz delovne organizacije Avtomatika in Kibernetike ter Fakultete za elektrotehniko iz Ljubljane.

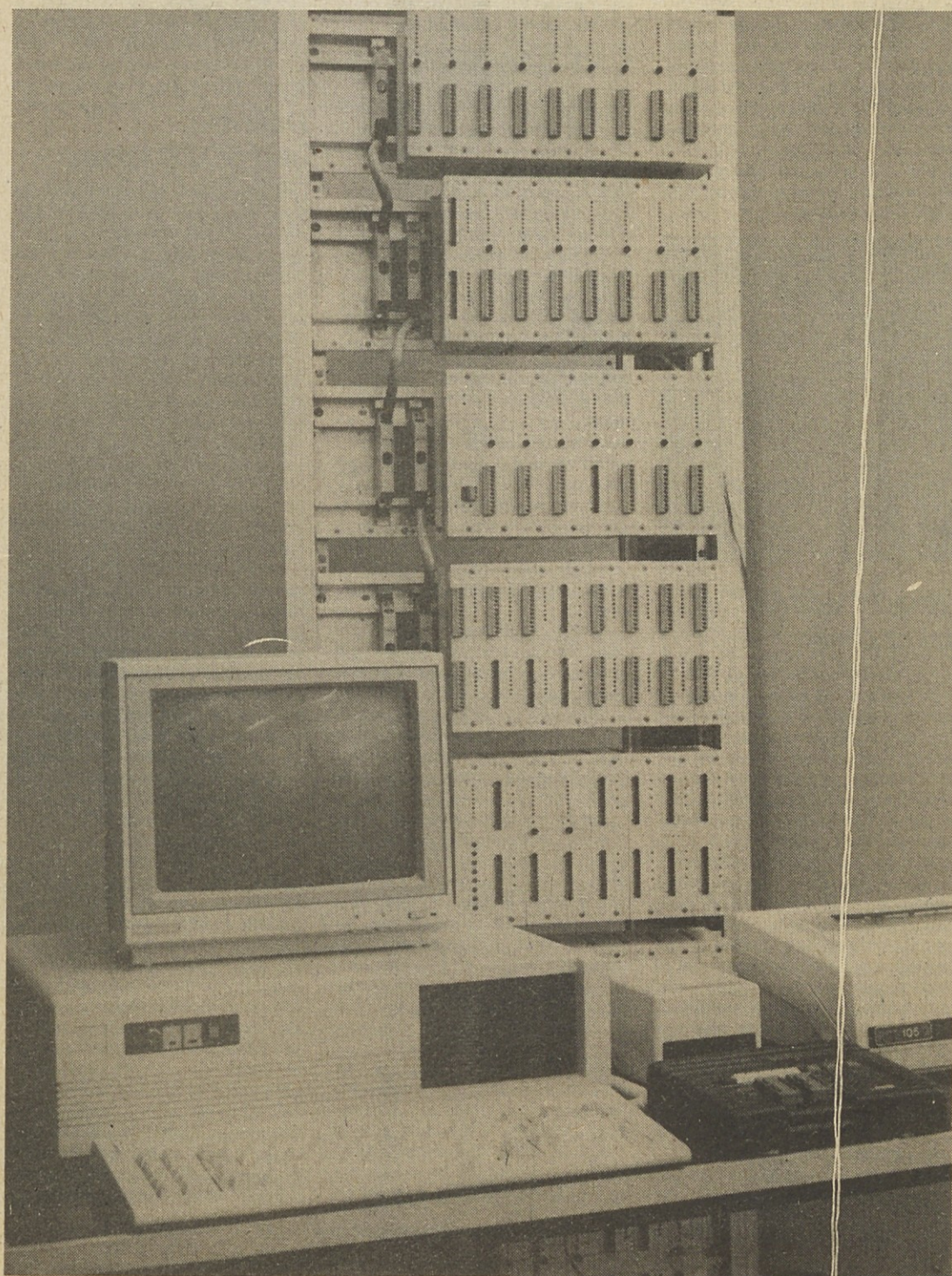
Naslov današnjega uvodnika ni nikakršna matematična formula ali preprosta seštevanka, temveč kratka oznaka za trioperativne naloge Iskre, ki jih moramo začeti izvajati nemudoma, ta hip in tri strateške Iskrine naloge, ki so dolgoročneje, a prav tako terjajo začetek izvajanja in uresničevanj zdaj, v tem trenutku.

Za kaj gre? Gre za prve tri operativne naloge, ki bi jih na kratko označili s pojmi: izvoz, investicije in zaposlovanje ter naslednje tri strateške naloge s kratko oznako: organiziranost poslovnega sistema, novelacija interne zakonodaje in poenotenje informacijskih sistemov.

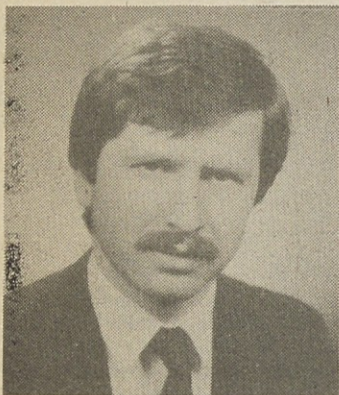
Geslo tri plus tri torej jasno in na kratko označuje naloge in cilje, ki jih mora Iskra začeti uresničevati nemudoma, saj je, na primer, povečanje izvoza v danes zelo otežkočenih mednarodnih gospodarskih razmerah zagotovo vitalnega pomena za Iskra ne samo v smislu zagotavljanja socialne varnosti novih delavcev in proizvodnje, temveč tudi nadaljnega in prihodnjega tehnološkega razvoja Iskre. Kaj in kako bomo v prihodnje investirali je tesno povezano z izvozom in razvojem, skrbnost in premišljenost novih investicij pa nam narekujejo tako sorazmerno majhna akumulacija kot tudi ostale sredstva, ki jih moramo vložiti v zares takšne programe, ki bodo prestrukturirali Iskra in potegnili njen razvoj v 21. stoletje. In končno racionalno zaposlovanje pod 2%, kajti struktura zaposlenih v Iskri nam kaže, da imamo vseeno še daleč premalo visoko izobraženih in kreativnih kadrov, ki so danes edino zagotovilo, da čim hitreje in bolje poženemo Iskrino kolesje v prihodnost.

Tudi ostale tri strateške, dolgoročneje naloge, niso nič manj pomembne, pa naj gre za organiziranost poslovnega sistema, novelacijo interne zakonodaje ali poenotenje informacijskega sistema. Čeprav so te naloge dolgoročnejšega značaja, jih moramo tudi začeti uresničevati že zdaj, kajti čas ne bo čakal na nas.

D. Ž.

Kakšno bo leto

Janez Vipotnik — Iskra Commerce

V leto 1987 vstopamo še z vtisi in bremeni preteklega leta, ki je tako kot nekaj predhodnih dobilo obeležje »težkega leta«. Lepe želje, ki smo si jih izrekli ob prehodu v novo leto, dobivajo bolj stvarno dimenzijo, cilji ki smo si jih zastavili pa večjo težavnostno stopnjo.

Pogoji gospodarjenja še vedno niso v celoti znani, še posebej je nedefinirano področje zunanje-trgovinske menjave. Podatek, da bo odplačilo jugoslovanskih dolgov v leto 1987 zaselo cca 32% celotnega deviznega priliva, nam pove, v kakšnih okvirih bomo zadovoljevali ostale potrebe. Napajanje Iskre z uvoznimi repromateriali je v preteklem letu potekalo skoraj nemoteno, v leto 1987 pa pričakujemo težave že na začetku. Zaradi devizne nelikvidnosti jugoslovanskega bančnega sistema prenašajo v to leto dolg v višini 32 milijonov US\$. To že povzroča zastoje, ali celo popolno ustavitev dobav s strani naših dobaviteljev v tujini. Kurzne razlike, ki jih bo Iskra nosila zaradi zamujanj s plačili v tujino predstavljajo še dodaten problem, ki ga povzroča prevelika zadolženost države.

Izvoz smo načrtovali za leto 1987 v višini 291 milijonov US\$, kar je zelo ambiciozen plan, še posebej, če ga primerjamo z 235 milijoni US\$, kolikor je Iskra izvozila v leto 1986. Mnoge aktivnosti, ki smo jih začeli v letu 1986, aliprej, bodo dale svoje rezultate v tem poslovnem letu. V veliki meri pa bodo na dosegljivost takšnega izvoza vplivali pogoji gospodarjenja, še posebej tisti elementi sistema, ki pospešujejo, ali zavirajo prodajo na tuje trge.

Jugoslovanski trg je ob stalnem proklamiranju izvoza nekako v ozadju, čeprav Iskra proda 70% svojih proizvodov prav tu. Veliko večjo pozornost bomo morali posvetiti kupcem doma, ker se nam poslovne pozicije slabšajo skoraj na vseh programih.

V nekaterih delih Iskre žal zadnje čase pozabljajo, da je tržišтво stroka. Kratkoročne poteze in posli

imajo tudi kratkotrajne učinke, dolgoročno pa so lahko škodljivi za Iskra. Slabši dohodkovni položaj, ki je povod za takšne pristope, nakazuje razlog, ne pa tudi utemeljitve. Iskra mora tudi v letu 1987 nekaj prenakniti v procesu transformacije iz proizvodno usmerjenega sistema v tržno usmerjen sistem. Pri tem je zelo pomembna povezava med trženjem in razvojem, ki je v mnogih DO prešibka.

V Iskri Commerce bomo v leto 1987 nadaljevali s procesom prenove, ki je bil zastavljen v začetku leta 1986. Koncentracija resursov okoli ključnih poslov, uvedba projektnega pristopa pri vseh kompleksnejših poslih, komercialni inženiring, v inomeži večja izvozna naravnost, tržna informatika, ciljno vodenje itd., kopica nalog, ki smo si jih zastavili ter na nekaterih tudi že dosegli rezultate.

Za leto 1987 lahko rečem, da nam prinaša obilo problemov ter veliko dela. Kljub temu pa ga pričujemo aktivno, z iskanjem rešitev, ki bodo Iskri tudi v takih pogojih omogočile držati smer napredka.

Vlado Podlogar — Iskra Zmaj

»Zdaj, ko smo že krepko stopili v leto 1987, se spominjam, kako smo štartali v minulo leto. Rezultati v letu 1985 so bili izredno slabi in smo morali zato narediti sanacijski načrt, ki se je nanašal predvsem na izboljšanje kakovosti naših baterij, razrahljani so bili tudi medsebojni odnosi v Zmaju, nadalje smo imeli probleme tudi z likvidnostjo, eden izmed najhujših pa je zastarela tehnologija. Morda podatek: naša osnovna sredstva so stara že petnajst let in več. Skoraj vsa so tudi že odpisana, ob vsem tem pa ta tehnologija tudi ne omogoča več proizvodnje sodobnih baterij. Z uresničevanjem sanacijskega načrta smo lani kakovost baterij dvignili na raven, ki smo jo imeli že pred leti, ko smo bili gotovo najkakovostnejši proizvajalec baterij v Jugoslaviji. Zdaj smo torej spet na vrhu. Vsi testirani nam to kažejo, zlasti pa je razveseljivo, da nam to potrjujejo tudi atestiranja v tujini.

Lani smo se v okviru sanacije lotili tudi posodabljanja naše proizvodnje, in sicer že obstoječe Leclanchejeve tehnologije, nekaj smo naredili tudi pri proizvodnji alkalnih baterij, dosti več pa na tako imenovanem litijevem programu. Proces posodabljanja bomo letos nadaljevali. Dokončati moramo predvsem investicijo v litijev program. Montirali smo že tako imenovano suho sobo, to je proizvodne prostore, kjer ne sme biti vlage. Seveda je tukaj še nadaljevanje posodabljanja linij za proizvodnjo Leclanchejevih baterij. Neskromno lahko trdim, da bo Zmaj že kmalu ujel, mislim na kakovost, svetovne proizvajalce baterij, čeprav vse le ni odvisno od nas samih, kajti investicije v nove programe niso poceni. Prav od zunanje pomoči je odvisno, kako daleč bomo lahko šli s posodabljanjem.

Ena izmed prioriteten nalog v letu 1987 je organizacijska posodobitev Zmaja in s tem prilagoditev zahtevam današnjega časa. Velikanski poudarek bomo dali tudi izvozu. Precej velik izvozni skok smo napravili že lani v primerjavi z letom 1985, ko nam je uspelo prodati na tuje za 1,4 milijona dolarjev baterij, letos pa načrtujemo že 2,6 milijona dolarjev izvoza. Skoraj vse prodamo na konvertibilno tržišče.

V Zmaju se precej ubadamo tudi s problemom kadrov. Imamo precejšnjo fluktuacijo, zlasti pa nam primanjkuje strokovni kadri. Največ novih strokovnih delavcev nameravamo usmeriti v razvoj in prodajno dejavnost. Vso pozornost v zvezi s kadri nameravamo v tem letu nameniti tudi dodatnemu izobraževanju naših delavcev. Globoko smo namreč prepričani, da je investicija v kadre najbolj gospodarna izmed vseh.

V letu 1987 bomo fizično proizvodnjo povečali za tretjino. To je vsekakor velik skok. Gre za povečanje proizvodnje v obeh tovarnah — ljubljanski in v Šentvidu pri Stični. To nam bo uspelo tudi z uvedbo dveh skoraj polnih izmen, saj drugače takšnega povečanja ne bi mogli doseči.

Žal pa medtem še vedno ugotavljamo, da postajamo Jugoslovani le počasni večji potrošniki baterij. Morda primer: pri nas je potrošnja v letu dni le 3,5 baterije na prebivalca, na razvitem zahodu pa je ta številka nekje med 12 in 15 baterijami. Prav zato smo tudi prepričani, da imamo proizvodnja baterij v Jugoslaviji lepo prihodnost. Konec koncev, tudi standard je povezan z nakupom baterij.

Če se povrnem k razvoju, naj poudarim, da se bo Zmaj še naprej intenzivno povezoval tudi z zunanjimi ustanovami, med njimi z Inštitutom Boris Kidrič, s tehnološko fakulteto v Beogradu, s tujimi proizvajalci baterij in pa tudi proizvajalci

določenih repromaterialov, pripravljamo pa se tudi na tesnejše sodelovanje z Inštitutom Jožef Stefan.

Igor Gruden — Delavski svet SOZD Iskra

V oceni preteklega leta lahko ugotovimo, da smo v preteklem letu dosegli pomembne rezultate in, da smo s samoupravnim delom v minulem letu lahko zadovoljni. Posebno aktivno je bilo samoupravno odločanje v zadnji četrtini leta, ko smo se dogovarjali o pomembnih zadevah Iskre.

In kaj nas čaka v letu 1987?

Nedvomno moramo z ustrezno strategijo vsem Iskrinim delavcem zagotoviti hitrejši razvoj, večjo socialno varnost, kar bo seveda odvisno od ravni doseženega dohodka. Ena izmed najpomembnejših nalog je vsekakor doseganje visoko postavljenega načrta — skoraj 300 milijonov dolarjev izvoza. Pri investicijski politiki, moramo paziti, da bomo sredstva vlagali v projekte, ki bodo omogočili tehnološko in programsko prestrokturiranje proizvodnje. Ob tem pa ne smemo pozabiti kadrovske politike, saj bo prav znanje pri vseh teh naporih odigralo ključno vlogo. Že v začetku leta 1987 nas čaka na področju samoupravnega dela tudi veliko pomembnih aktivnosti za dopolnitve in spremembe naših samoupravnih splošnih aktov. Gre za to, da bo treba vsebinsko teh aktov, ki jih spremljamo že dlje, prilagoditi zahtevam Iskrinega poslovnega sistema. Pri tem pa bo treba upoštevati tudi vse ostale spremembe, ki se bodo pojavljale v obstoječi zakonodaji, kjer pa moramo imeti Iskra kot sistem močnejši vpliv na družbeno okolje in mora aktivno sodelovati pri pripravi sprememb zakonov in drugih sistemskih ukrepov ekonomske politike.

Prav tako bomo veliko časa posvetili reorganizaciji SOZD Iskra, kjer se že skoraj predolgo pripravljamo tudi koncept organiziranosti SOZD Iskra, ki naj bi »prinesel«

leto 1987?

boljšo učinkovitost, več ekonomije, skratka boljše gospodarjenje.

Kot smo že v preteklosti večkrat ugotavljali, je Iskra dokaj zaprt sistem, zato se bo morala intenzivnejše odpirati v jugoslovanski prostor. To bo tudi ena izmed pomembnih nalog, s katero se bomo srečali v tem letu.

Glede na dosedanje delo in aktivnost delegatov v delavskem svetu in njegovih organih, menim, da bomo uspešno izpolnjevali naloge tudi v letu 1987, čeprav se ob tem zavedamo, da le to ne bo lažje od prejšnjega leta. Tóda s trdno povezanostjo, odgovornim in poštenim delom delegatov in delavcev, ki sodelujejo pri pripravljanju, sprejemanju in izvajanju odločitev, s stalno kontrolo izvajanja sprejetih sklepov in zaostrovanjem odgovornosti bomo nedvomno krepili medsebojno zaupanje, ki mora obrodititi tudi dobre rezultate skupnega dela.

**Vladimir Zorc —
Iskra Kondenzatorji**

V Semiču je danes vedno bolj resničen rek »oprmo se na lastne sile«, od vsega začetka eno izmed osnovnih vodil delovanja na vseh področjih. Lahko rečem, da nam je v preteklosti z aktivizacijo vseh lastnih sil, seveda ne mislim s tem zankati tudi vseh ostalih pozitivnih dejavnikov v okviru SOZD in širše, ki niso nepomembni, uspelo voditi organizacijo tako, da praviloma ni bilo treba, niti lani, niti prej biti nikomur v zadregi, če je moral povedati, iz katere delovne organizacije izhaja in upamo, da bo tako tudi vnaprej.

Nič takega se ni zgodilo ob prehodu v novo leto, da bi morali že vnaprej obupavati in biti plat zvona. Sem optimist in verjamem, da imamo v Semiču toliko volje, znanja, izkušenj in seveda tudi materialne osnove, da bomo uspeli, oz. moramo doseči vse glavne, v gospodarskem načrtu zahtevane cilje. Dosledno bomo zahtevali, da je treba prevzete naloge izpolnjevati (in plani to so), ker sicer ne bo mogel noben sistem normalno delovati. Navaditi se bomo morali, da je neizpolnjevanje tudi sankcio-

nirano. Naloge niso majhne in ne nepomembne. Načrti ki bi jih radi uresničili so zahtevni. Dokopali smo se do spoznanja, ki je sicer čisto samo po sebi umevno, a vendar v Iskri dostikrat neupoštevano, da lahko organizacija uspešno posluje le, če ima svoj program, dovolj tržno atraktiven. Z delno že začeti investicijami, ki jih mislimo seveda nadaljevati ter kontinuiranim razvojno tehnološkim delom nameravamo v letu 1987 tako posodobiti program, da bo še bolj tržno zanimiv in to je tudi glavni razlog za optimistično razpoloženje. Optimizem pa lahko izražam le pod pogojem, da ne bo prišlo do odločujočih motilnih faktorjev »od zunaj«, na katere pa ne bomo mogli niti z znanjem in pridnostjo vplivati.

**Jože Zaletel —
Iskra Industrija
za električna
orodja**

Leto 1986 bo šlo lahko kaj hitro v pozabo glede na dosežene poslovne rezultate. Vendar pa smo kljub temu dosegli nekaj dobrih delovnih rezultatov.

Fizični proizvodni plan smo si ob dejstvu, da nismo načrtovali in izvedli pomembnejših investicij in čezmerno povečali število zaposlenih, postavili precej visoko. Izpolnili smo ga 96%. Vsekakor bi ga lahko dosegli, v kolikor bi bili nekateri novi proizvodi pravočasno in bolj kvalitetno prenešeni v redno proizvodnjo. V primerjavi z letom 1985 smo lani povečali število proizvedenih strojev za 6%. Izvozne zadolžitve smo izpolnili 90% kljub temu, da je bilo izvoženo planirano število strojev. Ta razkorak je pri nas nastal zaradi izvoza na cenovno nižje trge in že znanih izgub pri preračunavanju na enotno dolarsko osnovo. Poslovni rezultat bo v okviru pričakovane, torej pozitivne ničle. Kljub temu, da rezultat ni v skladu z našimi potrebami in ambicijami pa je treba poudariti, da je bil dosežen v pogojih, ko so se cene naših izdelkov in rezervnih delov na domačem trgu v celoti lahko po-

večale le za 53%. Vsak poznavalec cenovnih razmer na vhodnih materialih, storitvah ter ostalih obveznostih lahko ugotovi, da smo za sicer neizgleden rezultat morali izpeljati precej radikalnih akcij v lastni hiši.

Pri načrtovanju našega dela v tem letu smo upoštevali usmeritev družbene skupnosti in naše sestavljene organizacije. Konvertibilni izvoz naj bi povečali za 14%, fizični obseg proizvodnje pa za 8%. To naj bi storili predvsem na osnovi kvalitetnejšega in odgovornejšega dela, kajti letos ne bo aktivirana nobena večja nova investicija, niti ni smiselno zaposlovati prek družbeno dogovorjenega indeksa.

Kljub temu, da za leto 1987 ne znamo predvideti še vrste pomembnih poslovnih izhodišč pa je v naši delovni organizaciji eden izmed eksistenčnih kazalnikov popolnoma znan. Kaže, da bomo proizvedene stroje in rezervne dele lahko v celoti prodali na domačem in tujih trgih.

Trenutne ocene kažejo, da bi lahko letos na tuje trge plasirali že skoraj 100.000 enot. Vsekakor je to le izhodiščna ocena, ki se bo čez leto še verjetno spremenila in bi jo bilo potrebno osvetliti tudi z asortimanskega in cenovnega vidika.

Ker večji del potreb prihaja od Iskrinih tržnih točk je treba izpostaviti, da tudi naši sodelavci, ki dobavljajo naše proizvode kupcem, delajo uspešno.

Zatečeno stanje nas postavlja pred težko nalogo, kajti izvesti je potrebno selekcijo kupcev in povečati proizvodnjo do količin, ki bodo zagotovile še neko sprejemljivo trženje in poslovne rezultate, tako v tovarni, kot tudi v tržnih firmah.

Ob tem, da bomo uvedli v proizvodnjo nekaj novih, oz. posodobljenih električnih orodij, se bomo prek leta trudili povečati količine in s tem zadovoljiti tržne potrebe. Spoznanja preteklih let kažejo, da bomo morali ob nenehnem inoviranju proizvodnega asortimana vso pozornost posvetiti tudi kvaliteti in zanesljivosti naših izdelkov.

Zaradi omejenosti domačih zmogljivosti se bomo močno usmerili tudi v pridobivanje, oz. usposabljanje novih kvalitetnih kooperantov. Mislim, da je to pravo mesto, da poprosim vse Iskraše, kiste z nami delovno povezani, oz. bi glede na sorodne tehnologije lahko bili, za vso pomoč v borbi za čim večjo in seveda kvalitetno proizvodnjo, plašma in servisiranje električnih orodij v letu 1987.

**Avguštin Ciuha —
KOS SOZD Iskra**

Če bi hotel na kratko oceniti preteklo leto, lahko ugotovim, da ni bilo lahko za Iskrine delavce, kajti

Avguštin Ciuha

srečevali smo se z obilico ekonomskih, organizacijskih in kadrovskih težav. Vendar smo jih skušali reševati po demokratični poti, s sodelovanjem in dogovarjanjem vseh delavcev. To nam daje tudi nek optimistični pogled na leto 1987, da bomo skupno reševali probleme, dosegali dokaj visoke planske cilje, ki so osnova in nuja za socialno varnost vseh zaposlenih.

V okviru sindikalne organizacije si bomo predvsem prizadevali, da bomo sprejemali odločitve po demokratični poti, z najširšo obravnavo in vplivom delavcev, ker le na tak način lahko dosežemo ustrezno motivacijo zaposlenih. Vsekakor pa se bomo morali bolj posvetiti Iskrinemu človeku, več delati na kadrovski in socialni politiki in se intenzivneje posvetiti socialnim korektivom za delavce.

Ena izmed nalog v letošnjem letu bo tudi odpiranje Iskre v jugoslovanski prostor, kjer se bomo kot Iskrin sindikat zavzemali za preseganje togosti in tradicionalne organiziranosti sindikata nasploh. Zato je naš sindikat že dal pobudo, da bi sindikati dejavnosti znotraj slovenskega in jugoslovanskega prostora znova pregledali in organizirali po panogah tako, da bi bili bolj prodorni in intenzivneje zastopali interese delavcev.

O doseganju in izvajanju načrtov bomo delavce sproti obveščali in tu ima veliko vlogo glasilo Iskra, ki mora biti ažurno in delavcem razumljiv način seznanjati z uspehi in problemi Iskre. Kajti za doseganje ciljev moramo zainteresirati vse delavce in prav sindikat mora z angažirano akcijo zagotoviti vsakemu delavcu, da bo soustvarjalec svoje usode in soodgovoren za usodo drugih.

Zavedamo se, da nas v letu 1987 ne čakajo enostavnejši problemi in težave kot v preteklem letu, norda celo zahtevnejši, predvsem na ekonomskem področju. Toda dogajanja in aktivnost sindikata v

(Dalje na 4. strani)

Kakšno bo leto 1987?

preteklem letu nam vlivajo upanje, da bomo probleme in težave reševali dokaj uspešno.

Marko Štular — CEO

Kako ne bismeli in kako moramo, da bi ujeli razvite (kmalu bomo lahko zadovoljni že z manj razviti-mi), beremo vsak dan v časopisu, ali »gledamo« na TV. Na to temo je polno resolucij, deklaracij, paketov in podobne navlake. Prav čudim se vam, da ne izpolnjujete svojih »jasno« definiranih nalog, izhajajočih iz teh dokumentov, saj jamčijo blagostanje.

Nova področja moderne znanosti, tehnike in tehnologije v Združenih državah, Japonski in Zahodni Evropi niso nastala iz petletnih planov, resolucij, deklaracij, modrih posvetovanj, niti ne kot udarniška akcija, ali demagoška prisila. Visoka tehnologija je rezultat najbolj naravne želje svobodnega ustvarjalnega človeka po odkrivanju neznanega, po zmagovalstvu nad neznanem, po tekmovalstvu, po boljšem in še boljšem in kvalitetnem življenju danes in ne v sivi prihodnosti, po priznanju individualnosti v moralnem in materialnem smislu. Sivo poprečje tu nima kaj iskati. Sistem in država patudi tovarna, ki zna stimulirati te naravne človeške lastnosti, lahko računa na plačilo v obliki novih znanj. In to novo znanje boustvarilo pogoje za razvoj novega in novega. To je naravno, zdravo in pošteno. Moti se tisti, ki računa, da bo čez noč na ho-ruk postal razvit. Razvitost si je treba zaslužiti s trdim in predvsem napornim ustvarjalnim delom.

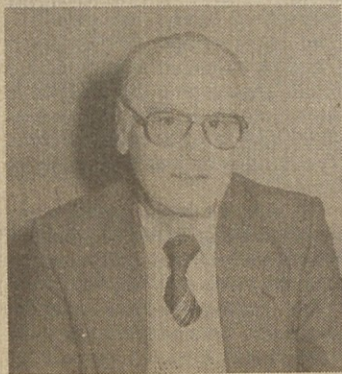
Brez lažne skromnosti trdim, da je Elektrooptika ena izmed zelo redkih delovnih organizacij v Jugoslaviji, ki proizvajajo in izvažajo naprave visoke tehnologije, kot rezultat domačega dela in znanja. Mimogrede: Elektrooptike niso ustvarili zvezni, niti republiški, ali »sozdovski« planerji. Zamislili in razvili so jo entuziasti, skratka navadni ljudje. Prav tako lahko tr-

dimo, da smo vse, kar imamo, ustvarili iz svoje prave akumulacije, dosti večji delež pasmo dali na oltar družbe in tudi Iskre. V zadnjih šestih letih smo bili za Iskro eden izmed glavnih virov kvalitetnih dinarskih in deviznih sredstev. Skratka, kljub deklaracijam, resolucijam itd. nismo razpolagali z večjim delom rezultatov svojega dela, vsekakor premalo za konkurenčen razvoj tako zahtevnega programa, kot je naš. Upamo, da so ta denar, oz. devize, ki ni majhen, pametno investirali. Delavci Elektrooptike upravičeno pričakujemo, da bomo deležni rezultatov te prerazporeditve našega minulega dela.

Kljub težavam, slabemu razumevanju, oz. brez konkretne podpore modernim programom smo optimisti. Imamo dobre, strokovne in ustvarjalne sodelavce, dokaj jasne plane in cilje, investiramo in ne nazadnje imamo ugled (zaenkrat bolj v svetu kot doma), ki ga ne želimo zapraviti.

V novem letu želim, da bi naša družba našla moč in smelost ustvariti pogoje za ustvarjalno delo. Prav tako si želim, da ne bi naša zakonodaja držala fige v žepu, ampak resnično odprla in podprla moderni industriji možnosti za plodno vključitev v mednarodno delitev dela.

Marko Štular, dipl. ing.
Glavni direktor Iskra Center za elektrooptiko

Tone Orožim — organizacija zveze borcev

»Znano je, da nas je zaposlenih borcev vse manj, borčevska organizacija postopno usiha, kar je seveda čisto naraven pojav. Pripravljamo se pač na zaslužni pokoj. Mislim, da moram prav zato bolj spregovoriti o mladih, kajti mi smo svoje že naredili. Prav mladi bodo morali še naprej skrbeti za uveljavljanje Iskre, za njeno dobro ime. To bodo dosegli predvse tako, da bodo skrbeli za dobro kakovost Iskrinih izdelkov najsi bo na domačem, ali svetovnem tržišču.

Mlademu človeku moramo dati tudi možnost napredka v njegovih

sredini; mlad človek mora to občutiti tudi pri nagrajevanju, plačan pa mora biti po delu in ne samo po položaju. To pa bomo seveda dosegli le v primeru, če bomo imeli prave ljudi na pravem mestu. Mladi ljudje morajo napredovati z delom in ne s »papirji«. Žal je pri nas, mislim na celotno jugoslovansko družbo, prav obratno. Mislim, da smo z novim vodstvom v Iskri le prišli na novo in boljšo pot.

V novem letu želim borcem, da bi bili še naprej aktivni, čeprav vemo, da borčevska organizacija nima več tako močnega glasu, tiste moči, ki jo je nekoč imela. Borci moramo biti ob spremljanju dogodkov, tudi napačnih, še vedno glasni, zagovarjati moramo tisto borčevsko stališče. Naša borbenost ne sme usahiti. Seveda želim Iskrinim borcem tudi to, da bodo pri svojem delu še naprej uspešni. Vsekakor pa je nujno, da se ne osamijo, sodelovati morajo z drugimi družbeno-političnimi organizacijami, predvsem mladinsko. Svoje izkušnje morajo prenašati na mlade, jih aktivirati.

V novem letu želim borci tudi to, da bi direktorji temeljnih, ali delovnih organizacij pa tudi SOZD vsaj enkrat v enem, ali dveh mesecih našli čas za pogovore z delavci, delavci iz neposredne proizvodnje.«

Vladimir Murko — Industrija merilne elektronske tehnike Horjul

V letu 1986 smo uspešno poslovali, saj smo dosegli večino zastavljenih ciljev, kot so:

- doseganje planiranega dohodka in ambiciozno zastavljen plan akumulacije ter modernizacija razvojnih zmogljivosti,

- povečanje in modernizacija opreme ter proizvodnih zmogljivosti v večjem obsegu, kot zadnjih petnajst let,

- stimuliranje inovacijske dejavnosti za neposredne razvojne dosežke,

- povečanje števila notranjih in zunanjih razvojnih sodelavcev ter štipendistov,

- nudenje pomoči pri reševanju materialne problematike v krajevni skupnosti,

- izboljšanje notranje ureditve delovnih in poslovnih prostorov,

- intenzivno uvajanje večjega števila novih instrumentov ter drugih novih izdelkov,

- sklenitev dolgoročnih mednarodnih kooperacijskih pogodb na področju splošnih instrumentov in elektrokemičnih instrumentov,

- utrditev odnosov do najpomembnejšega izvoznega partnerja,

- prehod na računalniško obdelovalno vodenja izdelčnih kosovnic, zalog in proizvodnje,

- izboljšanje kakovosti izdelkov ter uslug pri prodaji,

- za 170% povečan obseg izvoza glede na leto poprej, s tendenco hitrega nadaljnjega naraščanja, posebno na konvertibilnem področju,

- na povprečno zvišana raven OD z izvedenim poračunom OD ob koncu leta s povečanim obsegom produktivnosti in z ureditvijo odnosov do zunanjih prodajnih služb.

Vsekakor bi lahko z boljšo organiziranostjo in večjim obsegom znanja in informiranostjo o tržišču lahko dosegli še več, saj je bilo pri zadovoljvi založenosti z repromateriali kar preveč zastojev prav pri uvajanju novih proizvodov.

Tudi z obračanjem zalog, tekočo likvidnostjo ter dosegom angažiranosti tujih sredstev ne moremo biti zadovoljni, čeprav smo bili v devetih mesecih med najboljšimi v Iskri. Pogosto smo prepočasno sledili naraščanju cen in ostalih stroškov pa tudi nerealen tečaj dolarja je imel svoje negativne dohodkovne učinke. Ob drugačni organiziranosti bi verjetno hitreje uspevali pri osvajanju novih izdelkov.

V letu 1987 bo v proizvodnji 27 novih, ali prenovljenih naprav, kar je za našo DO izredno zahtevna naloga. Opustili pa bomo tudi nekatere zastarele proizvode. Glede na zastavljene cilje bi morali povečati obseg izvoza v obdobju od 1985 do 1987 z 1,9 mio dolarjev na 3,4 milijone in nato kar na 4,7 mio dolarjev, največja rast pa je predvidena prav na konvertibilnem področju.

V tem letu bomo renovirali galvaniko, jo posodobili in odpravili preostale nečistoče v postopku.

Obnovili in povečali bomo računski center, ker že posluje na robu zmogljivosti.

Obseg trženja zahteva razširitev servisne mreže.

Opravljen bodo tudi pripravljalna dela za začetek modernizacije in povečanja obsega proizvodnje, kar se nanaša tudi na segment razvoja novih izdelkov. V letu 1987 pričakujemo večje težave pri poslovanju, saj bodo zunanji pogoji gospodarjenja težji. Zato bo ambiciozno zastavljeni plan še težje doseči kot v preteklem letu.

Več vsebinskih razprav

Konec prejšnjega leta so imeli semiški delavci letno konferenco sindikata. Pregledali so delo sindikata v preteklem letu in sprejeli naloge in plan dela za letošnje leto. Konferenca se je udeležil tudi predsednik KOS SOZD Iskra Avguštin Ciuha.

»V preteklem letu smo delavci semiških Kondenzatorjev redno spremljali mesečne in periodične obračune delovne organizacije,« je povedal predsednik konference Tomo Buljan in nadaljeval: »V skladu s plani smo tekoče obravnavali vse rezultate gospodarjenja v preteklem obdobju in plodno sodelovali pri odpravljanju pomanjkljivosti na tem področju. Vendar pa moram ugotoviti, da so informacije večkrat zapoznele v obliki zbira števil, o katerih ne moremo vsebinsko razpravljati, temveč samo ugotovljamo finančni učinek gospodarjenja. V naslednjem obdobju moramo nedvomno preiti k vsebinskim razpravam, ugotovitvam in odpravljanju pomanjkljivosti znotraj delovne in temeljnih organizacij.«

Na področju gospodarjenja so semiški delavci kar aktivno delovali. Septembra so sklicali sestanek predstavnikov družbeno-političnih organizacij, samoupravnih organov in vodstva tovarne, kjer so razpravljali o delovni in tehnološki disciplini. Na osnovi ugotovitev so dol-

očili nosilce in roke za odpravo negativnih pojavov. Spremljali so tudi delo na razvojnem področju in večkrat ugotovili, da niso dosegli želenih in pričakovanih rezultatov, ki bi zagotovili resnično konkurenčnost na domačem in tujem trgu, s tem pa tudi boljše poslovanje. Zato so na konferenci sklenili, da morajo bolj sistematično spremljati srednjeročne načrte razvoja delovne organizacije in vzpodbujati njihovo izvajanje. S tem je povezano tudi področje inovativne dejavnosti, kjer bodo morali vzpodbujati večje število inovacij.

Že v lanskem programu dela sindikata, so delavci sprejeli naloge, da morajo izdelati rokovnik za sprejem sistema nagrajevanja po delu. Toda na tem področju se je kar precej zataknilo. Dopolnili so sicer razvid del in nalog, toda občutno prepočasni potekajo javne razprave o tej problematiki. Zamujenega ni moč nadoknaditi, toda v letošnjem letu se morajo semiški Iskraši konkretnije lotiti tega nalog na področju nagrajeva-

nja, saj je le-to še kako pomembno za delavce.

V preteklem obdobju je semiški sindikat aktivno deloval tudi na drugih področjih. Redno so spremljali standard delavcev in sprotno usklajevali rast življenjskih stroškov z rastjo osebnih dohodkov v okviru resolucijskih določil in usmeritev v Zvezi sindikatov. Kljub težavam pri doseganju dohodka so uspeli dvigniti osebne dohodke. Ob glavnih dejavnostih sindikata pa je bilo tu še veliko dodatnih akcij, kot so nabava ozimnice, gospodinjstskih aparatov, telefonov, organizacija prodaje prek zastopnikov in organiziranje letnega oddiha in rekreacije.

In kako so si začrtali plan delovanja sindikata za letošnje leto? Kot smo že omenili bodo na področju nagrajevanja po delu ovrednotili razvid del in nalog in ga sprejeli na zborih, pripravljali se bodo na volitve v izvršne odbore sindikata in konference, ki bodo konec leta, organizirali bodo javne razprave za sprejem pravilnika o

Tomo Buljan: »V naslednjem obdobju moramo preiti k vsebinskim razpravam, ugotovitvam in odpravljanju pomanjkljivosti znotraj temeljnih in delovne organizacije.«

inventivni dejavnosti; aktivno delovali na področju družbeno-ekonomskih odnosov znotraj delovne organizacije, seveda ob vseh dodatnih tekočih dejavnostih vsakoletnega delovanja sindikata.

Letno konferenco sindikata je zaključil njen predsednik z besedami: »Na podlagi doseženih rezultatov ocenjujemo, da smo v preteklem letu dosegli določen napredek v delovanju, vendar je ostalo še dovolj odprtih vprašanj, za katera nam je zmanjkalo moči in časa, da bi jih rešili. V naslednjem obdobju se bomo morali spoprijeti tudi s temi problemi in jih rešiti v dobro delavcem in naši delovni organizaciji.«

VŽ

Mladi se želimo vsestransko in ustvarjalno vključevati v razvoj Iskre

O pomenu in vlogi mladih v združenem delu je bilo izrečenih že ničkoliko besed, saj je zavest o tem, da brez kritične mase mladih, usposobljenih kadrov ne bo mogoče preseči sedanjih gospodarskih težav, že dolgo neizpodbitna stalnica vsakršnih razmišljanj o prihodnosti. Okrog 12.000 mladih delavcev v Iskri predstavlja ogromen potencial, ki pa ga, kot se zdi, še nismo znali dovolj izkoristiti. Samoiniciativnost mladih, njihovo aktivno vključevanje pri graditvi nove podobe Iskre v tem in naslednjih srednjeročnih obdobjih, je pri tem zelo pomemben dejavnik. Odločilno vlogo naj bi pri tem prevzela mladinska organizacija, od koordinacijskega sveta do osnovnih organizacij v TOZD. O tem, kaj dela ZSMS v Iskri danes in katere prvenstvene naloge si postavlja za v bod oče, smo se pogovarjali s predsednico Koordinacijskega sveta ZSMS SOZD.

Mojca Sirk, diplomirana ekonomistka, ki je za poslana kot planer-analitik v DSSS DO Elementi, je to funkcijo prevzela februarja lani.

— V Iskri si zaposlena šele dobri dve leti in to je tudi tvoje prvo delovno mesto. Vemo pa, da si že zelo kratkem času pokazala veliko zavzetost in organizacijske sposobnosti, kar te je tudi pripeljalo na to pomembno in odgovorno funkcijo. Ali so ti pri tem pomagale izkušnje iz študentskih let?

»Sploh ne, nikoli prej nisem bila družbeno-politično aktivna, sem pa že po naravi zelo radovedna in takoj, ko sem nastopila pripravniško dobo v delovni skupnosti, sem hotela izvedeti, kaj dela mladinska organizacija.

Osnovna organizacija je bila sicer že ustanovljena, vendar delovanja ni bilo čutiti nikjer, ni bilo niti evidence o tem, kdo so člani ZSMS. Zdelo se mi je pomembno, da se čuti delo mladine, zato se je bilo treba najprej lotiti organizacijskih zadev. Za predsednico OO ZSMS so predlagali mene in to funkcijo sem pač sprejela. Že moje delo mi omogoča dostop do velikega števila informacij, ki se nanašajo na gospodarjenje v celotni DO tako, da sem skušala tatek informacij tudi posredovati naprej med mlade vseh naših TOZD in jih motivirati za to, da začnejo aktivneje spremljati dogajanja v svojih sredinah in pri tem dajati tudi svoje pobude pa tudi kritike. Vsako leto organiziramo dvodnevno letno programsko volilno konferenco, na kateri nas poslovodni delavci seznanjajo s tekočim poslovanjem in nadaljnjimi usmeritvami. Ob tem se vedno razvije živahna razprava. V drugem delu pa je na programu vedno tudi določena tema, ki jo pripravijo strokovni delavci DO, na te konference pa vabimo tudi člane RK ZSMS, ki nas seznanjajo z mladinsko problematiko na republiški ravni. Vedno pa so vabljeni tudi predsedniki koordinacijskih svetov delovnih organizacij, saj menim, da je to odlična priložnost, da se mladinci v celotni Iskri med seboj spoznajo in tako tudi spoznavamo skupne interese in izoblikujemo stališča. Kot predsednica KS ZSMS SOZD se seveda veliko udeležujem takih srečanj v Iskri in menim, da na njih lahko najbolje začutimo življenje v Iskrinih delovnih organizacijah, njihove težave, predvsem pa problematiko mladih.

Zdaj si verjetno zelo dobro spoznala te probleme. Kaj se ti zdi, da najbolj prizadeva mladega delavca v Iskri?

Na prvem mestu bi izpostavila pripravnštvo, kot tisto obdobje, ki odločilno vpliva na ves nadaljnji razvoj mladega delavca. Če pripravnik v tistem času ko ima pravico vprašati in pridobivati dodatna znanja, tega ne dobi, je prikrajšan za znanje, ki bi ga moral pozneje oplojenega vračati svoji delovni organizaciji. Tu je posebno pereče vprašanje mentorstva, oz. njegove kvalitete. Dejstvo je, da strokovnjaki niso zainteresirani za dobro opravljanje te naloge, ker tudi niso ustrezno nagrajeni. Vemco, da se vse prevečkrat dogaja, da so ti mentorji imenovani le formalno, pripravnik pa je prepuščen samemu sebi.

Kje je to mesto mladinske organizacije?

Ena izmed zelo pomembnih nalog osnovnih organizacij v TOZD mora biti ta, da vsakega na novo sprejetega mladega delavca uvede v okolje in mu pomaga, da se vključi v delovni proces. Nadalje lahko mladinci dajejo predloge in tudi sodelujejo pri organizaciji pripravniških seminarjev, za katere menim, da bi jih lahko pripravljale posamezne delovne organizacije, ali več sorodnih delovnih organizacij skupaj, kjer bi obravnavale določene teme s posameznih področij. Izkazalo se je namreč, da seminarji za pripravnike na ravni SOZD dajejo le neke osnovne informacije, ki bi jih bilo treba še razširiti. O vsem tem se bomo pogovarjali 20. in 21. februarja v Poreču, na letni programsko-volilni konferenci mladine SOZD, v okviru teme kadrovska in izobraževalna politika. Rezultat naših razprav bodo stališča in predlogi, ki naj bi jih upoštevali tudi pri bodočih spremenbah usreznih samoupravnih aktov v SOZD in dalje v DO in TOZD.

Ali sldijo v ta okvir tudi vprašanja študija ob delu in inovativne dejavnosti, saj vemo, da se oboje v veliki meri nanaša na mlado populacijo?

Dejstvo je, da zanimanje za študij ob delu vedno bolj upada. Nekaj tega grožotno izhaja iz gospodarskega položaja — če lahko mlad delavec preživi družino, se prevečkrat zateka v sivo ekonomijo in tako bi postal študij ob delu prevelika obremenitev. Drugo, kar slabo vpliva na zanimanje za tovrstno izobraževanje, pa je delovna sredina, ki še prevečkrat vidi v tej de-

Mojca Sirk

javnosti le stroške, premalo pa investicijo za prihodnost. Mladi bomo predlagali, da se tu začnejo spreminjati samoupravni akti, da se delavcem, ki želijo študirati, prizna več olajšav v obliki dodatnega študijskega dopusta in podobno. Naslednje področje, ki se ga lotevamo pa so premiki na področju inovativne dejavnosti. V naši delovni organizaciji so mladinci že kar nekaj časa ukvarjamo z inovacijskimi pravilniki in ugotavljamo, da niso dovolj stimulatívni. Podoben položaj je v drugih DO v Iskri. Vem pa, da imajo to področje v Iskri Delti že kar dobro rešeno. Seveda ni stvar mladine v SOZD, da se loti spreminjanja teh aktov. Te stvari morajo biti zasnovane na strokovnih podlagah. Vendar pa se bomo zavzemali tudi na poreški konferenci za naslednje: da se višina nagrade za inovacije določa glede na vrednost dejanskega prihranka, ki ga je prinesla, da bi morali ta prihranek čutiti vsi delavci na svojih OD in da se na vseh ravneh začne z vgrajevanjem resnično ustvarjalnega vzdušja, pri čemer naj se čimbolj poenostavijo vsi postopki okrog prijav in obravnavanja inovacijskih predlogov.

Glede na povedano bi sklepali, da mladina v SOZD Iskra ni apatična. Očitki, da se ne vključuje dovolj v družbeno-politično dejavnost v svoji delovni središčni torej niso upravičeni?

Ne strinjam se s trditvijo, da mladina ni aktivna, pa čeprav marsikje te njene posebne aktivnosti na zunaj ni čutiti. Upam si trditi, da takrat, ko se na primer v neki temeljni organizaciji stvari zaostrijo, ko se rečujejo bistveni problemi, je mladina vedno zraven, sodeluje v razpravi in predlaga rešitve. Mislim, da ni pomembno to, če osnovna organizacija redno sklicuje sestanke, saj o vseh zadevah razpravljajo v izvršilnih odborih sindikata, na delavskem svetu, v OZK in drugje. Povsod je zraven tudi mladina. Res so osnovne organizacije, ki so bolj aktivne in tiste, ki na zunaj ne kažejo znakov aktivnosti. Nasamo dejavnost vpliva vrsta faktorjev — tako številčnost OO, izobrazbena struktura, lokacija tovarne in podobno. Tako so velike razlike med ljubljanskimi in izvenljubljanskimi osnovnimi organizacijami. Če pogledamo Iskrin »stegen-ski kompleks« ugotavljamo, da se mladi bolj slabo poznajo med seboj in ne pripravljamo skupnih akcij, saj vsakdo po končanem delu rešuje probleme v svoji življenjski sredini. Du-

gače je na podeželju, ali v manjših centrih, kjer je mladina bolj povezana s krajem in tudi več akcij v kraju organizirajo prav s pomočjo mladine. Tak dober zgled so Iskraši iz Nove Gorice in iz kranjskega bazena.

Veliko pozornost v zadnjem času vzbuja politična aktivnost slovenske mladine. Zelo odmenli sklepi kongresa v Krškem so dali vedeti, da slovenska mladina še zdaleč ni ravnodušna do gospodarskega, političnega in ostalega dogajanja v družbi ter, da se namerava aktivno vključevati v reševanje problemov. Ali meniš, da se tem stališčem pridružuje tudi mladina v združenem delu, ali pa gre tu le za študentsko populacijo, ali celo za manjše skupine in gibanja?

Ne, to je ena, slovenska mladina. Na delovnem mestu imamo mladi včasih druge interese, želje in potrebe, kot popoldne v prostem času, ko gledamo na stvari tudi širše. Vendar je treba to množico interesov in želja pa tudi kritičnih pogledov izoblikovati v konkretne zahteve in predloge. Kongres v Krškem se mi zdi, je v tem pogledu izredno pomemben, saj je izpostavil vse te bistvene stvari, ki se tičejo vseh nas mladih. Isto usmerjenost in stališča je potrdil tudi mladinski festival v Novi Gorici in od tega ne bom odstopil. Moram pa reči, da sem bila zelo razočarana, ko sem slišala, na kakšno nerazumevanje so naleteli kongresni sklepi v drugih republikah.

Kako učinkovit pa je pretok informacij in stališča med mladimi v Iskri in republiško konferenco ZSMS?

Kolikor mi delovne obveznosti dopuščajo, se

udeležujem se stankov na republiški konferenci in seveda vsak ič predstavim naša stališča. Vsekakor moram vedeti, kaj se dogaja v vseh naših osnovnih organizacijah. Res pa je, da so kolegi na RK veliko bolj aktivni, mi mladi v združenem delu smo v nekem smislu bolj v vlogi pasivnih zaveznikov. Več rjetno bi lahko bili še bolj aktivni, vendar pa se zavedamo, da je naša prva dejavnost izpolnjevanje delovnih obveznosti. Že tako preveč časa porabimo za sestanke.

Naj še enkrat poudarim — mladina v Iskri ni apatična, večkrat celo na določene zadeve prej reagira kot drugo DPO. Vsekakor pa redno spremljamo vsa na pomembnejša dogajanja v družbi in če bo potrebno, se bomo tudi oglasili.

V Iskri v zadnjem času veliko govorimo o ustanovitvi novega centra za družbeno-institucionalno informiranje, s katerim bo vzpostavljen nov koncept pretoka družbeno relevantnih, samoupravnih informacij. Kaj meni o tem mladina?

Stališče mladine je povsem isto, kot je bilo že izraženo na KO S — da bi to moralo biti že zdavnaj narejeno. Upam, da bo ta računalniško podprt prenos informacij čimprej vzpostavljen, tako da bo čim manj zamud, ki so zdaj prisotne zaradi potovanja informacij prek različnih ravni. Več časa bo za poglobljene razprave in s tem se bo dvignila tudi kakovost odločanja.

Če se povrneva na letno konferenco, ki bo v februarju v Poreču. Na kratko: kako bo potekala?

Na uvodni del smo povabili predsednika KPO SOZD Franca Šifkoviča. Želeli bi izvedeti njegove vizije razvoja Iskre, torej kakšne so

bistvene usmeritve, ki jim mora Iskraslediti, a bo kot sistem lahko uspešna, tako v Jugoslaviji, kot v tujini. Razpravljali bomo o tem, kakšna bo vloga mladih v teh procesih. Omenila sem že zelo aktualno temo — vprašanja kadrovske in izobraževalne politike. Tu smo mladi najbolj na udaru, zato se bomo tematike zelo resno lotili.

Načrtujemo pa tudi obravnavo občutljive teme — to so stavke. Razprava o tem se v družbi že odvija, mi pa bi radi izpostavili problem stavanja v Iskri, koliko je teh pojavov, zakaj je do njih prišlo, kaj so stavke rešile in kaj storiti za pravočasno obveščenost znotraj Iskre. Radi bi, da se o tem začne razpravljati in pravočasno reševati probleme v lastni sredini, še preden se pojavijo v javnosti.

Kaj pa ekologija?

Ekologije posebej ne bomo izpostavljali, v teku pa je akcija, da se na ravni SOZD, v okviru koordinacijskega sveta oblikuje mladinska ekološka sekcija, ki bo delovala tako v tesni povezavi s strokovnjaki v Iskri, kot tudi z republiško konferenco ZSMS in bo predstavljala neko kontinuirano, poglobljeno obliko dela na tem področju.

Pri kulturni in športni dejavnosti se pojavlja še najmanj problemov, saj so mladi vedno vključeni v organizacijo vseh prireditev. Kako gledaš na to dejavnost?

Se strinjam, da je kulturno in športno življenje v Iskri na splošno kar živahno. Dogovoriti pa se bo treba, kaj storiti, da bo Pohodni odred spet dobil svoj pravi smisel in obliko. To je zelo pomembna oblika oživiljanja tradicij in sodelovanja z borci, ki v Iskri nesme zamreti. Zato bo še ta mesec organizirana Konferenca pohodnega odreda, kjer bodo podali podroben načrt dela za v bodoče.

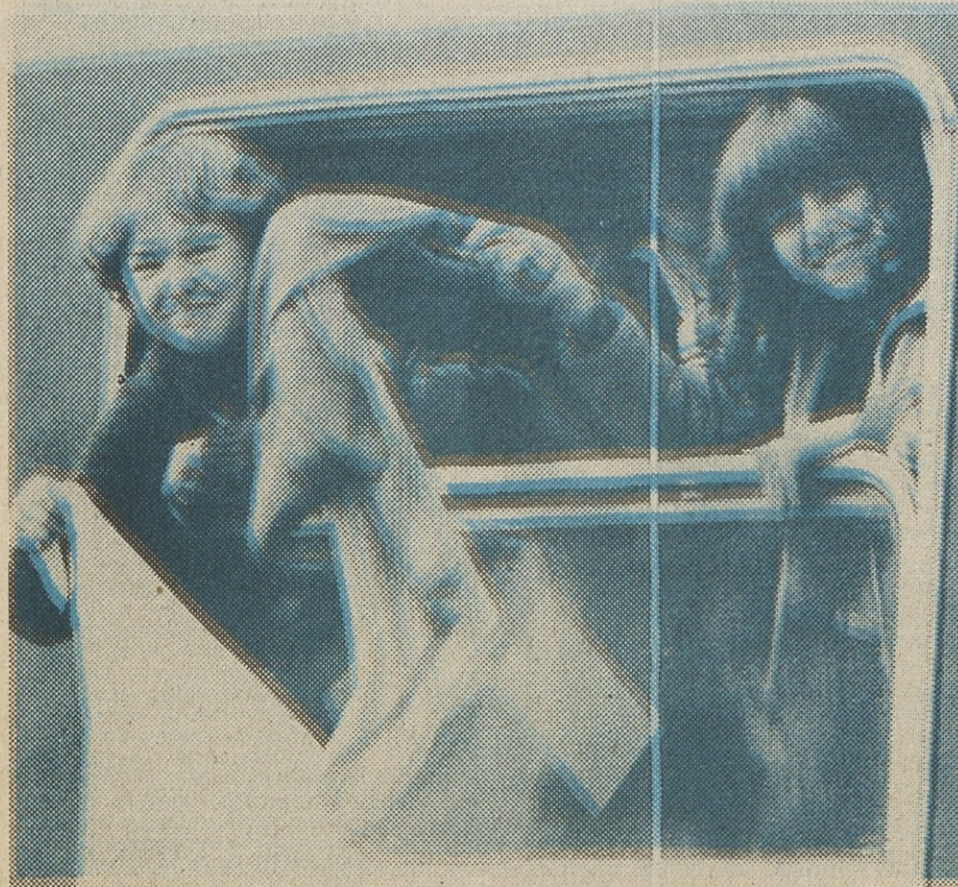
Mladi v Iskri torej želijo celovito in vsestransko pristopiti k reševanju problemov v svojih delovnih sredinah. Kako bi za konec označila ta hotenja po aktivnem sodelovanju in odločanju?

Nas, ki smo šele začeli delati in samoupravljati, še posebej skrbi prihodnost Iskre. Želimo se vključevati v vse strateške probleme, usmeritve in naloge. Trenutno tečejo v Iskri procesi reorganizacije in sprememb vseh najpomembnejših samoupravnih aktov in zdaj imamo priložnost, da se aktivno vključimo vanje. Letošnje leto bo tako zelo pomembno, še posebej za mladino Iskre. Sama se bom trudila, da te priložnosti ne bomo spustili iz rok in da bo mladina resnično vključena v vse pomembne procese, ki se v Iskri dogajajo.

Ob koncu še eno bolj osebno vprašanje: kako ti uspe združevati opravljanje funkcije in pa dolžnosti na delovnem mestu, ki tudi zahtevajo človeka?

Zelo težko, posebno če hočeš oboje dobro delati. Če že moram izbirati, trpi moja funkcija, ne pa delovne obveznosti. Nekako pa zadeve že uspešno uskladam. Nimam namestnika, imam pa veliko podporo s strani kolegov v tajništvu DPO v SOZD, kjer vedno lahko dobim tekoče pa tudi poglobljene informacije, brez katerih bi si včasih res težko ustvarila celovito podobo o zadevah.

Irena Stok

Nujni lastni kriteriji za investicije

V torek, 13. t. m., je bila pod vodstvom predsednika PO SOZD Iskra Franca Šifkoviča prva letošnja seja kolegija glavnih direktorjev DO SOZD Iskra, na kateri so najprej obravnavali letni program SOZD Iskra za leto 1987. V zanimivi, konstruktivni in tudi številni razpravi o tej točki, je kolegij soglasno sprejel šest temeljnih ciljev poslovne politike našega sozda za letošnje leto. Prvi trije cilji, oziroma naloge so izrazito operativnega značaja in tudi izvedljive že v tem letu, medtem ko so preostale tri naloge strateškega pomena in naravnane na daljše obdobje, pri čemer pa jih bomo začeli izvajati in uresničevati tudi takoj in z daj.

Prva operativna naloga je izvoz, ki naj bi letos dosegel višino 291 milijonov dolarjev, od tega 191 milijonov dolarjev na konvertibilno območje. V tem letu bomo izvoz pospeševali s tekočimi ukrepi poslovne politike tako, da bomo večino kratkoročnega kreditnega potenciala Iskra banke usmerili v financiranje proizvodnje za konvertibilni izvoz pod ugodnejšimi pogoji, dalje, da bomo dogradili in utrdili izvozno naravnost Iskrinih inozemskih trdk, interno stimulirali izvoz, podredili vlaganja v razvoj izvoznim ciljem s tem, da bodo imeli prednost pri financiranju tisti razvojni projekti, ki zagotavljajo izvozno zanimive proizvode, pospešili proces substitucije uvoznih surovin in repromateriala, pospešili proces oblikovanja kvalitativnih kadrov za delo v zunanji trgovini in hkrati tudi pospešili na področju kakovosti uvajanje in razširitev sistema IS 9000, predvsem z vidika večjih izvoznih možnosti.

Druga operativna naloga je usklajen program investicij, ki naj bo izdelan z namenom, da bomo dosegli predvsem pospešeno prestrukturiranje in večje učinke v izvedbi investicij, kar bomo podprli z naslednjimi ukrepi: za naložbe bomo združevali sredstva v višini 30% ustvarjenih sredstev za reprodukcijo, dalje bo dodeljevanje združenih sredstev potekalo v skladu s kriteriji, določenimi v srednjeročnem planu SOZD Iskra za obdobje 1986—1990, sprejeli bomo kriterije za oceno investicijskih pobud in pripravili usklajen program naložb do leta 1990 ter bomo ocenili in selekcionirali razvojne projekte, oziroma vlaganja v razvoj glede na prispevek posameznega projekta hitrejšemu in kvalitetnejšemu prestrukturiranju Iskre.

Tretja operativna naloga pa je racionalno zaposlovanje, ki ga je treba podrediti ciljem znižanja stopnje zaposlovanja pod 2%. Zato bomo, so sklenili, glede na omejene kadrovske resurse z ukrepi kadrovske politike podpirali izvozno naravnost Iskre, izboljševali kadrovske strukture, ki bo sposobna slediti višjim tehnologijam in izboljšali štipendijsko politiko.

Naslednja, četrta, to pot že strateška naloga za daljše obdobje, pa je organiziranost poslovnega sistema Iskre, ki ga je treba podrediti ciljem čimprejše konsolidacije SOZD in izgradnje učinkovitega, čvrstega, a prožnega poslovno tehnološkega sistema, ki bo uspešen tako na domačem kot tudi na mednarodnem trgu. Za doseg tega cilja bomo zato v letošnjem letu izvajali moratorij na vse reorganizacije, oziroma statusne spremembe znotraj posameznih DO. Vsa odstopanja od teh dogovorov bomo smatra-

li za motnje v poslovnem procesu in z ustreznim ukrepanjem bomo preprečevali anarhijo na področju organiziranosti in le izjemoma dopuščali preobrazbo TOZD v DO in še to v primerih, ko TOZD že razpolagajo z ustreznimi kadrovsko strukturo in organiziranostjo služb ter zagotavljajo boljše rezultate poslovanja. In končno bomo v tem smislu pripravili celovit in usklajen program reorganizacije poslovnega sistema SOZD.

V zvezi z zgoraj povedanimi jetudi naslednja, peta naloga, ki zadeva novelacijo interne zakonodaje. Zaradi sprememb v organiziranosti SOZD Iskra pa tudi zaradi prilaganja in usklajevanja z zakonodajo,

bomo pričeli z dopolnjevanjem in spreminjanjem notranje zakonodaje v smeri večje samoupravne in poslovne učinkovitosti ter poenostavitve. Tako bomo pričeli s spremembami pri SaS o združevanju v SOZD Iskra, statutu SOZD, SaS o upravljanju lastnih in mešanih podjetij ter predstavništev v inozemstvu, SaS o združevanju dela in sredstev za uresničevanje razvojnih programov organizacij združenega dela SOZD Iskra, sklopu sporazumov s področja delitve dohodka in nekaterih drugih izvedbenih aktih.

In končno, šesta naloga, to je poenotenje informacijskih siste-

mov za upravljanje in nadzor poslovanja z vidika zagotavljanja realnejših podatkov, kar pa bomo dosegli z večjo poenotenostjo tehnologije in organizacije dela in z večjo poenotenostjo elementov poslovnega sistema, pri čemer bodo pomembnejše naloge predvsem usmerjene v izgradnjo računalniško potrebne sistema, poenotenja zajemanja obračunskih kategorij in ostalih elementov poslovanja.

V drugi točki dnevnega reda so podrobneje obdelali kriterije za presojo investicijskih odločitev in razvojne predprojekte 1987/1990. Predloženih je bilo devet investicijskih kriterijev, izmed katerih naj bi vsak vseboval določeno število ocenjevalnih točk. Tako bi investicije po teh kriterijih točkovali glede na vsebino projekta (nov proizvod ali nova storitev, nov sestavni del), programski pomen investicije za Iskra (sinergični učinek, večja reprodukcijska povezanost, samo prestrukturiranje), usklajenost v Iskra (da ali ne), izvoz (celotni prihodek nad 66%, nad 50%) in devizni priliv ali odliv (letno, nad 5 mio dolarjev, nad 1 milijon dolarjev), porabljenost sredstev/celotni prihodek (pod 50%, pod 66%), akumulacija/celotni prihodek (nad 12%, nad 6%), vrednost opreme/predračunska vrednost (nad 66%, nad 50%) in dodatek KPO SOZD Iskra za strateški pomen investicije za Iskra, ker bi sicer takšna investicija ne izpolnjevala zgoraj omenjenih kriterijev, oziroma pogojev.

Kolegij se je z omenjenimi kriteriji v glavnem strinjal, vendar pa jih bo potrebno do enega prihodnjih kolegijev uskladiti s pripombami, ki jih je bilo slišati na tej seji. Pri tem pa je treba vseeno poudariti, da je na seji prevladalo enotno mnenje, da so takšni kriteriji za investiranje v Iskra v prihodnje potrebni in nujni.

Dalje je bil kolegij seznanjen tudi s prejetimi predprojekti v okviru strateških razvojnih programov in napovedanimi RR izdatki za januar leta 1987 v višini dobrih 17 milijard dinarjev za 75 predprojektov.

Predzadnja točka je zajemala problematiko nastopa Iskre v javnosti, za katerega je bilo ugotovljeno, da se slabša tako v Jugoslaviji kot v svetu in je zato potrebno storiti bistvene korake naprej, da bi tako javno podoba Iskre izboljšali. Zato je kolegij sklenil, da je potrebno v čim krajšem času izdelati konkreten program akcij v tem smislu, ki jih bo kolegij konkretno obravnaval že na eni izmed svojih prihodnjih sej. Pri tem nastaja tudi vprašanje protokola ob najrazličnejših obiskih v Iskra, zato bo potrebno izdelati koncept enotnega protokola za vso Iskra in o tem organizirati usrezen seminar.

Ob koncu so na kolegiju obravnavali še članstvo Iskre v mednarodnih organizacijah, za katerega so potrebna določena devizna in dinarska sredstva, pri čemer pa je nujen dogovor o načelih sodelovanja v mednarodnih organizacijah ter prevzemu materialnih obveznosti, saj gre pri določenih mednarodnih organizacijah ponekod za sodelovanje, ene same naše TOZD ali DO, pri drugih pa za sodelovanje več naših TOZD in DO.

D. Z.

Iskra-SOZD elektrokovinske industrije, n. sol. o.,
Izobraževalni center Iskre,
61001 Ljubljana, Trg revolucije 3

razpisuje strokovno izpopolnjevanje na temo:

Osnove kakovosti in statistične metode

v času od 16. 2. do 20. 2. 1987

Izobraževalni center SOZD Iskra je v okviru programa izobraževanja na področju kakovosti v sodelovanju s kolegijem področja kakovosti pripravil program izobraževanja za kontrolne tehnologe. Razpisani seminar je lahko samostojen in v tem primeru obsega temeljno gradivo za različne profile delavcev, ki morajo poznati osnove in statistične metode. Razpisani seminar je hkrati tudi uvod v seminarje o zanesljivosti.

V okviru ciklusa 4 seminarjev za kontrolne tehnologe so osnove kakovosti in statistične metode prvi uvodni in obvezni seminar. Vsak kontrolni tehnolog mora še posebej pred seminarjem »Izdelovanje kontrolne tehnologije« uspešno zaključiti tudi razpisanega.

Vsebina:

1. Načela kakovostne proizvodnje
2. Načela koordiniranja
3. Osnove in uporaba statističnih metod
4. Prevzemanje z vzorčenjem
5. Osnove teorije statističnega ocenjevanja
6. Zahtevnejše statistične metode
7. Uporaba software paketa za statistične analize

ČAS IN KRAJ: S programom strokovnega izpopolnjevanja bomo pričeli 16. 2. 1987 ob 9. v Hotelu Transturnist v Škofji Loki. Zaključek seminarja bo dne 20. 2. 1987 ob 14.

VODJA PROGRAMA: Lotar Kozina, dipl. inž., SOZD Iskra DSSS, Ljubljana

CENA strokovnega izpopolnjevanja: V ceno 64.000 din so vključeni penzijski stroški in kotizacija. Za navedeno ceno bodo TOZD prejeli račun na podlagi podpisane prijavnice. Potne stroške si uredijo udeleženci v svojih TOZD oziroma DSSS.

PRIJAVE: Prijavnice pošljite najpozneje do 15. 2. 87 na naslov: SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3/XI.

Podrobnejše informacije o vsebini seminarja lahko dobite pri Lotarju KOZINI na tel.: 061/222-348.

Velik prihranek z inovacijami

Odbor občinske raziskovalne skupnosti za pospeševanje inovacijske in raziskovalne dejavnosti je v Iskrini Rotomatiki pripravil peto tradicionalno podelitev priznanj in nagrad inovatorjem in raziskovalcem iz idrijske občine. Med številnimi prispelimi predlogi za podelitev priznanj iz posameznih delovnih kolektivov je odbor izbral deset inovacij, oz. inovatorjev leta 1986. Člani odbora so se odločili, da posebne diplome podelijo po dvema inovatorjema iz cerkljanske Ete, Kolektorja in idrijske Iskre. Z izboljšavami, ki so jih že v omenjenih kolektivih uvedli v proizvodnjo, so z njimi lani prihranili blizu 86 milijonov dinarjev.

Med dobitniki posebne diplome so bili tudi štirje člani našega delovnega kolektiva. Ivan Pajntar je avtor tehnične izboljšave v postopku zalivanja rotorjev asinhronskih motorjev z aluminijem. V okviru prispevka z naslovom »Odvzemanje vlitih rotorjev z vertikalnega livarskega stroja« je posegel na področje humanizacije delovnega procesa v livarni. Doslej so zalite rotorje z livarskega stroja odzemale ročno, kar je povzročalo ogromen fizični napor, še posebej pri izdelavi rotorjev večjih motorjev.

Na področju raziskovalnih dosežkov pa so prejeli posebno diplomu tudi avtorji projekta »Razvoj in izdelava kompaktne ventilatorja« in sicer Damjan Svetlik, Stanislav Kokalj in Vilijem Žgavec. Kompaktni ventilator, ki so ga skonstruirali in izdelali, lahko uporabljamo za hlajenje elektronike, mikroelektronike in računalništva. Z osvojitvijo izdelave kompaktnih ventilatorjev smo v Iskri Rotomatiki sposobni pokriti potrebe domačega tržišča in s tem

izdelkom nastopati tudi v deželah trdno valuto. Potreba po visoko kakovostnih izdelkih te vrste je v elektronski industriji stalna, zato bo naš ventilator nadomestil uvoz. Tehnološko pa pomeni uvajanje tega programa, proizvodnjo elektromotorjev na višji, tehnično zahtevnejši ravni. Ker je tudi Iskra proizvajalec elektronike, pomeni take vrste izdelek pridobitev za ves naš sistem. Glavne prednosti kompaktne ventilatorja so: dolga življenjska doba, tj. do 20 tisoč obratov na uro, brezšumno delovanje in kakovost izdelka. Iz rezultatov raziskav, ki so jih opravili omenjeni konstruktorji je razvidno, da je možno z manjšimi spremembami tovrstne ventilatorje uporabljati tudi za hlajenje varilne tehnike, transformatorjev in klima naprav.

Inovacija »Odvzemanje vlitih rotorjev z vertikalnega livarskega stroja« ima samo ocenjen prihranek, ker je bistvo, kot smo že zapisali, v humanizaciji dela, oz. izboljšanju delovnih pogojev in nudi

Avtorji projekta na podelitvi posebnih diplom za razvoj in obdelavo kompaktne ventilatorja — Damjan Svetlik, Stanislav Kokalj in Vilijem Žgavec

dobro izhodišče za nadaljno izpopolnitev, oz. avtomatizacijo tega stroja. V številnih pa je letni izračunani prihranek s to tehnično izboljšavo 7,5 milijona dinarjev.

Razvoj in izdelava kompaktne ventilatorja pa je lani naši delovni organizaciji

pri mesečni proizvodnji tisoč tovrstnih izdelkov povečala dohodek za 115 milijonov dinarjev. Za letošni načrtujemo povečanje proizvodnje na 25 tisoč ventilatorjev in s tem za 235 milijonov dinarjev večji dohodek.

FS

Iskra Kibernetika

Izobraževalni seminar

DO Iskra Telematika, ERO in Iskra Elementi ter predsednica SOZD Iskra Mojca Sirk.

V preteklem obdobju smo mladi Iskre Kibernetike aktivno delovali skoraj na vseh področjih, ki smo si jih začetli v našem programu. Največja akcija je bila vsekakor priprava in izvedba dneva Iskre — dan borca 4. julij. V njem je sodelovalo veliko število mladincev, večini le-teh pa se je treba zahvaliti za dobro izvedbo, kar ni bilo opaziti pri ostalih DPO. Ena izmed večjih akcij je bila tudi proslava ob dnevu žena, ki pa zaradi organizacijskih problemov in spodrsilajev ni najbolj uspela. Ob 9. maju smo se udeležili pohoda »Po poteh partizanske Ljubljane«. Sodelovali smo tudi v kvizu, kjer smo dopolnili ekipo JLA in to na področju SLO. V tem obdobju smo izvedli tudi »Igre brez meja«, s katerimi smo poglobili sodelovanje z mladinci iz drugih tovarn znotraj SOZD Iskra in zunaj nje. Organizirali smo še nekaj manjših akcij, ki so jih organizirali predsedniki komisij pri KS.

S sindikatom v DO smo sodelovali na povprečni ravni, s sodelovanjem z ostalimi DPO in vodstvom DO pa se ne moremo pohvaliti, pri čemer menimo, da krivda ne izvira z naše strani. Mogoče bo v teh pogledih za vnaprej treba večjo agresivnost in odločnost vodstva mladinske organizacije. Prav tak je bil naš odnos z OK ZSMS Kranj, kjer pa se kažejo napake z naše strani. V KS OO ZSMS SOZD Iskra pa sodelujemo dokaj uspešno. V tem obdobju se je obnovilo tudi delo kluba štipendistov, poleg tega pa smo se vključili v proces nagajevanja po delu in nagajevanja strokovnjakov.

Ukrepali smo tudi zaradi osebnih problemov in to uspešno (stanovanje, zdravstveno stanje).

To obdobje kljub nekaterim neuspehom in samokritikam ocenjuje Janez Žlebir dokaj uspešno, kajti aktivnost mladih se je razširila na večje število mladinskega sodelavcev, kar pa je treba še pospeševati. Samo delo po OO pa je na isti ravni kot lansko leto. Nekateri OO so se zelo okrepili, v nekaterih pa se kaže manjša aktivnost in na ravni KS DO jim je treba pri tem čim bolj pomagati.

V razpravi na poročilo, ki ga je podal Janez Žlebir, je stekla razprava, v kateri smo poudarili, da smo premalo delali na pretoku informacij. Stike z ostalimi DO SOZD Iskre smo poglobili, premalo pozornosti pa smo namenili OK ZSMS Kranj, kjer pretok informacij postaja vedno bolj neproduktiven. Vsaka informacija je v današnjem času čedalje bolj pomembna, koristna, zato bomo morali izboljšati način sodelovanja, oz. povezovanja z OK ZSMS Kranj, hkrati pa tudi izboljšati boljše odnos do ostalih mladincev v DO.

Na nadomestnih volitvah smo razrešili dosedanjega predsednika Janeza Žlebirja in v bodoče bo KS OO ZSMS Iskra Kibernetika vodil Leopold Panjan iz Orodrarne.

V večernih urah se je po celodnevni razgibani debati sestala komisija za sklepe in izoblikovala naslednje sklepe:

Zahtevamo, da se dosledno spoštuje zakon o udeležbi mladincev na mladinskih delovnih akcijah.

KS ZSMS in OO ZSMS se zadožijo, da organizirajo razpravo o drugačnih oblikah mladinskega prostovoljnega dela.

Predsedstvo KS OO ZSMS Kibernetika naj pripravi predlog poslovnika KS s konkretnimi zadolžitvami njegovih članov.

Mladinska organizacija mora sodelovati pri reševanju problemov, ki nastajajo pri študiju ob delu (šolnine, enozmensko delo).

Mladinska organizacija ne more biti le servis za kulturne in športne prireditve, zato moramo obvezno spremljati in sodelovati pri sprejemanju in obravnavanju poslovnih aktov in samoupravnih sporazumov.

Zahtevamo dosledno spoštovanje zakona o odhajanju v pokoj (podaljševanje delovne dobe).

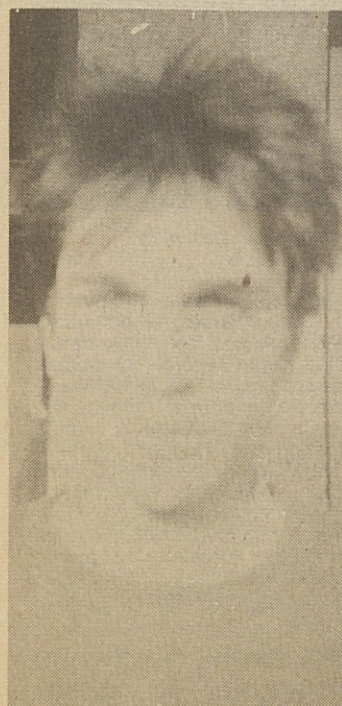
Zavzemamo se za 40-urni delavnik, če ga lahko dosežemo z boljšo organizacijo, ob nezmanjšani učinkovitosti dela.

Mladinska organizacija mora spremljati delo in nagajevanje mladih delavcev in strokovnjakov, četudi niso aktivni v mladinski organizaciji.

Do 16. januarja 1987, ko bo seja KS OO ZSMS Iskra Kibernetika, se bo obvezno zadožilo posameznike in postavilo roke za izvedbo teh sklepov.

V nedeljskem delu seminarja pa smo obravnavali probleme okrog civilnega služenja vojaškega roka, zadev zvezi s štafeto in tekoče probleme in aktivnosti v OK ZSMS Kranj.

Darja Porenta

Leopold Panjan — novi predsednik KS ZSMS Iskra Kibernetika

KS OO ZSMS Iskra Kibernetika je ob koncu lanskega leta organizirala dvodnevni izobraževalni seminar za svoje mladince na Bledu.

Poleg predsedstva KS ZSMS Kibernetika in predstavnikov OO ZSMS, so s seminarja udeležili tudi predstavniki ZSMS

Delovna in slavnostna seja de lavskega sveta IC

Podobno kot domala vse seje delavskih svetov v iztekajočem se letu v Iskri, je bila tudi seja DS Iskre Commerce v dneh pred novim letom razdeljena na delovni in slavnostni del. Med prvim, delovnim, so delegati iz te tržne organizacije sprejeli več pomembnih sklepov, slavnostni del s podelitvijo nagrad in priznanj delavcem Iskre Commerce, priznanj poslovnim partnerjem ter jubilarantom dela pa je odprl glavni direktor IC Janez Vipotnik. Tole je med drugim dejal:

»Leto, ki se izteka, lahko označimo kot izredno težko. Spreminjajoči in izjemno težki pogoji gospodarjenja v Jugoslaviji ter vse hujša konkurenca v svetu, so terjali dodatne napore vseh gospodarskih subjektov, če smo hoteli obdržati svoje mesto na tržišču.

Kljub kritičnemu odnosu do lastnega dela in uspešnosti lahko ugotavljamo, da je Iskra svojo izvozno uspešnost potrdila tudi v letu 1986. Smo tretji izvoznik v Jugoslaviji, med industrijskimi izvozniki pa smo na prvem mestu. Iskrin izvoz v letu 1986 je znašal nekaj čez 270 milijonov dolarjev.

V Jugoslaviji predstavlja Iskra kljub vsem problemom največji poslovni sistem na področju elektronike in elektromehanike, je pa tudi edina, kini subvencionirana iz širših družbenih fondov. Iskrino ime predstavlja tudi na jugoslovanskem tržišču pojem kakovosti in tehnološke naprednosti, žal pa se ta trg vse bolj zapira v različne okvire.

Glavni direktor IC Janez Vipotnik je med drugim še nadaljeval: »Tudi Iskra Commerce ima del zaslug za to, da je Iskra poslovala v letu 1986 tako uspešno. Reorganizacija, ki smo jo izvedli, že daje to, kar smo od nje pričakovali: zlasti to, daje vsebinska dela vse bolj usmerjena h ključnim ciljem Iskre. V letu 1987 nas še čaka ogromno dela. Med drugim se bomo morali še bolj usmeriti h ključnim poslom, rešiti bomo morali tu-

di probleme, kijih imamo s prostori, dodelati bomo morali informatiko, zatem je tu še pravilnik o delitvi OD, razreševati bomo morali generacijske konflikte, itd. Ocenjujem, da imamo voljo in možnosti, da sistematično in natančno razrešimo tudi te stvari.«

Na slavnostni seji so zatem podelili nagrade in priznanja.

Za trajnejše ustvarjalno delo in dosežke v razvoju trajnega pomena, ki so prispevali k uresničevanju in napredovanju DO IC na področju trženja, družbeno-ekonomskem utrjevanju DO IC in razvoju delavskega samoupravljanja ter uveljavljanja in utrjevanja družbenopolitičnih dejavnosti v DO IC, so podelili:

Nagrado Delovne organizacije Iskra Commerce so prejeli naslednji člani kolektiva:

Srečko Razpotnik vodja dejavnosti višjih oblik gospodarskega sodelovanja v Strokovnih službah, Marta Javornik — pomočnik vodje sektorja v Gospodarsko-računovodskem področju, Branko Tomić — direktor filiale Tuzla.

Priznanje Delovne organizacije Iskra Commerce za dolgoletno marljivo delo v Delovni organizaciji IC, oz.

enkratne dosežke na vseh področjih, ki vidneje prispevajo k poslovanju, uspehu in ugledu Delovne organizacije Iskra Commerce so podelili naslednjim članom kolektiva:

Nadja Pirc — razvojni komercialist v TP RZ, Danica Meden — komercialist v TP SEV, Otilija Mravljak — raziskovalec trga v Dejavnosti marketinških raziskav in komuniciranja, Marko Mirtič — vo-

Iskra Commerce je tokrat podelila tudi 5 priznanj zunanjim poslovnim partnerjem, oz. sodelavcem.

dja sektorja v Filiali Ljubljana — TPJ, Štefan Brulc — pomočnik direktorja lastne trgovinske mreže — TPJ, Zoran Tepsič — pomočnik vodje prodajalne TPJ, Žilka Vute — pomočnik direktorja Nabavne dejavnosti, Marija Bižal — vodja knjigovodstva ZT v Gospodarsko-računovodskem sektorju, Janez Drašler — vodja Kadrovskega sektorja v Organizacijsko-kadrovskem področju, Metka Zajc — vodja področja za kadrovanje in socialno varstvo v Kadrovskem sektorju — Organizacijsko-kadrovsko področje.

Priznanja poslovnim partnerjem, oz. zunanjim sodelavcem IC prejmejo poslovni partnerji, oz. zunanji sodelavci za trajnejše poslovno sodelovanje, ali enkratne dosežke, ki so prispevali k uspehu, ugledu in poslovnemu rezultatu DO IC:

Anton Zupančič — zdravnik v UKC, g. Mahmet Bilginer — industrialec, lastnik firme Biltez Holding, g. Nazim Tezer — industrialec, lastnik firme Biltez Holding, Zvezna

carinska uprava — Carinarnica Ljubljana, Carinarnica Ljubljana, Carinska izpostava Kranj.

Jubilanti v letu 1986: 10-letniki — Iskra Commerce, Ljubljana:

Milena Avsenek, Mirjana Avbelj, Anton Benedik, Božidara Benedik, Senja Bernik, Damjan Bricelj, Majda Bucik, Jože Cenčič, Marta Ciperle, Majda Cunder, Branko Cvek, Sonja Černe, Danilo Durakovič, Boris Eržen, Vesna Gažar, Jožica Grbec, Geza Horvat, Franc Hudej, Milena Japič, Milica Jovičević, Dragica Juvančič, Grozdana Kalan, Tomaž Kalan, Tilka Kalčić, Anton Klenovšek, Bogo Klobučar, Mimi Kostevc, Terezija Kotar, Venceslav Krč, Mirjan Kresovič, Igor Kristan, Maruša Kržan, Antonija Lenaršič, Majda Lesjak, Ljubica Lotrič, Marjetka Ložar, Ivan Marjek, Metka Martinc, Lavretta Marušič, Alenka Muhič, Metka Narat, Jože Obšteta, Miroslav Ozmec, Vida Palka, Irena Petelin, Branka Pirkovič, Klara Plešec, Mira Pock, Darinka Praznik, Pavel Prebil, Marko Prezelj, Mirjana Prokič, Stojan Rakar, Eva Remic Fajfar, Milena Remškar, Janez Resman, Irena Rous Božič, Ivica Rozman Zgonc, Vesna Sazonov, Radmila Skok, Samo Sonnenwald, Vesna Stričević, Milan Šamec, Alojz Šavrič, Elizabeta Šterlek, Anica Štrukelj, Majda Suhel, Sonja Tegelj, Darja Tomšič, Marija Trilar, Janez Valič, Zvezda Vargazon, Zdenka Vehovar, Aleksandra Vidmar, Andrej Vojir, Ana Zabukovec, Anton Zavrl, Marija Zver, Anica Železnik, Mira Žinkovič, Marjan Žitnik, Ksenija Žle, Martina Župevec

20-letniki:

Magda Bobera, Marcel Božič, Peter Eržen, Mitja Fortič, Zdenka Marolt, Jožica Petrič, Marjan Rozman, Vito Šoukal, Đino Vlačič,

Jubilanti 20-letnega dela

30-letniki:

Majda Hočevnar, Alojzija Koželj, Milan Loparnik, Ivana Rogelj, Meta Rotar, Kristina Sluga, Eva Škrab, Jakob Škrbinc, Jože Štajer,

Filiala Osijek

10-letniki:

Jovan Ostojič

Filiala Niš

10-letniki:

Tomislav Arsekić, Aleksandar Randelović, Vujica Spasić,

Filiala Niš

10-letniki

Zlata Blagojević, Milena Jandrić, Mirjana Ljubinković, Mirjana Ra-

znatović, Branko Šijakinjić, Dragan Vesić,

Filiala Skopje

10-letniki:

Ljuben Boškovski, Blagorodna Dimitrovska, Petre Ginoski, Slavica Mladenovska,

Filiala Rijeka

10-letniki:

Gianni Skalamera

Filiala Zagreb

10-letniki:

Zvonko Bošnjak, Biserka Slatković, Slavka Vrbanc,

Filiala Maribor

10-letniki:

Branko Kozar, Dragomir Ku-

tnjak, Zmago Pocrnjić, Milan Žunković,

20-letniki:

Franc Pediček

Filiala Split

10-letnik:

Tomislav Čiček,

20-letnik:

Breda Šimundić,

Filiala Banja Luka

10-letnika:

Predrag Donjak, Zvonko Babić

Filiala Priština

10-letnik:

Slobodan Mitić

Jubilanti 30-letnega dela

Jubilanti 10-letnega dela

Novost iz razvoja v izvoz

Dne 23. decembra so iz TOZD Avtomatske in varilne naprave, delovne organizacije Avtomatika odposlali v Sovjetsko zvezo prvo pošiljko, cca 100 kosov pomnilniško-programabilnih krmilnikov IPK-21 v vrednosti 1 mio 200.000 Cl dolarjev. Po predvidevanjih bo Iskra v letošnjem letu na sovjetsko tržišče izvozila skupno za cca 3 mio Cl dolarjev, za potrebe jugoslovanskega tržišča pa bo narejenih približno 100 kosov omenjenih sistemov, ki jih uporabljarno za avtomatizacijo strojev in naprav v industrijskem okolju.

Programabilni krmilnik IPK-21

je rezultat skupnega razvojnega delastrokovnjakov iz delovne organizacije Avtomatika in Kibernetika. S tem, da je odgovorni nosilec za finalizacijo pogodb s sovjetskimi partnerji TOZD Avtomatske in varilne naprave, dohodek finalizacije pa se deli na oba dobavitelja po

udeležbi na dobavah. Z manjšim deležem napajalnih enot pasev izvorni paket vključuje tudi TOZD Energetska elektronika iz Novega mesta.

Z omenjenim sistemom je Iskra ponudila industriji nov modularni programabilni krmilnik s širokim področjem uporabe. Njegova moderna koncepcija in zanesljivo delovanje v industrijskem okolju nudita:

- veliko gospodarnost
- modularno zgradbo z veliko fleksibilnostjo
- enostaven programski jezik
- programirno napravo.

Le-ta je zasnovana na osnovi osebnega računalnika IBM, s čimer so izkoriščene vse prednosti uporabe takih računalnikov tudi v druge namene. V ta namen je razvita ustrezna programska oprema, ki omogoča delo z računalnikom kot programirano napravo za krmilnik IPK-21. Programska oprema omogoča delo z ekranom, disketnimi enotami, tipkovnico ter tiskalnikom. S tem, da je programska

oprema razvita za IBM kompatibilen PC, je omogočeno, da uporabnik programira krmilnik na računalniku, ki ga uporablja tudi za druge aplikacije v svojem tehnološkem procesu.

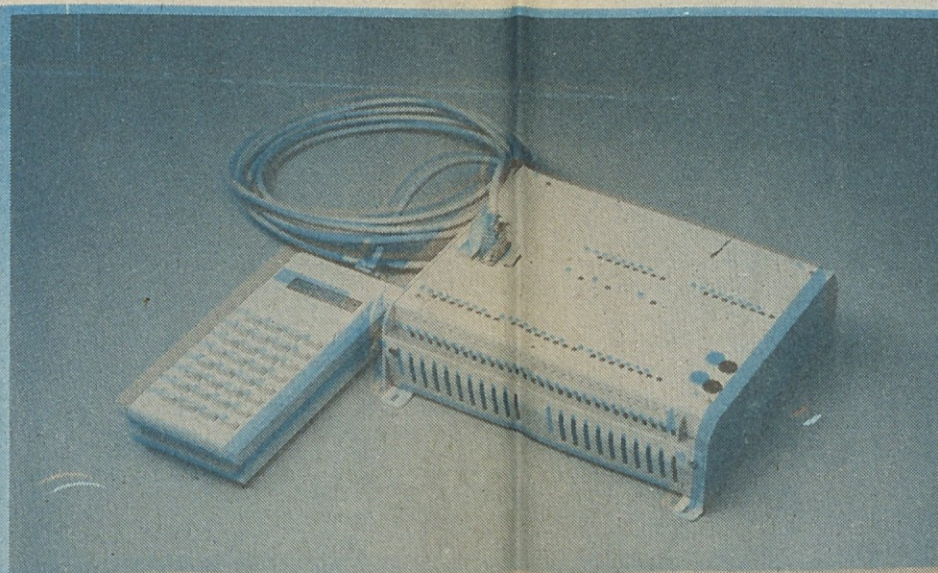
Takšna programirna naprava omogoča uporabniku komfortno delo brez odvečnega učenja na osnovni menuja, ki ga vodi skozi funkcije naprave.

Razvite aplikativne programe prek serijske komunikacije prenesijo ter vpišejo v pomnilno enoto krmilnika s pomočjo EPROM POM-

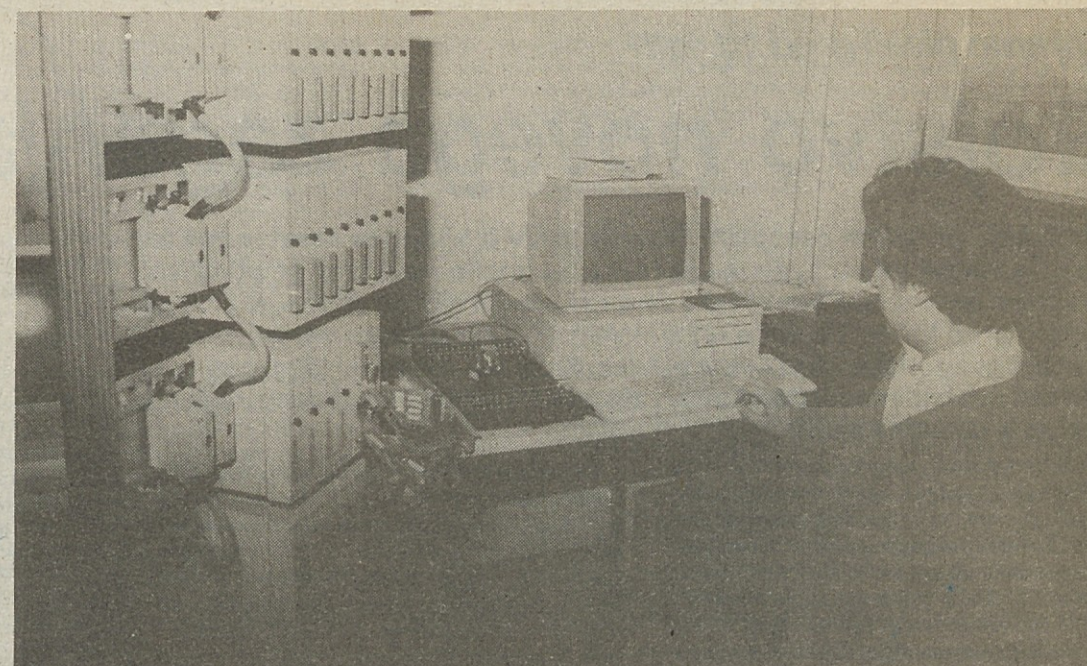
NILNIKA, ki je sestavni del programirne naprave. Za arhiviranje je možno te programe tudi izpisati na papir s tiskalnikom, ki je priključen na samo programirno napravo.

Oktobra predstavitev, decembra izvoz

V razvoj programske opreme pa je bila s svojim strokovnim potencialom vključena tudi Fakulteta za elektrotehniko v Ljubljani. Na osnovi pogodbe je bila programska oprema predana 20. oktobra 1986 in hkrati tudi demonstrirana na prvem krmilniku za Sovjetsko zvezo. Z uspešno demonstracijo je bila zaključena tudi prva faza pogodbe, programska oprema pa

IPK-11 iz proizvodnega programa delovne organizacije Kibernetika

Uspela demonstracija na Fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani na prvem krmilniku za Sovjetsko zvezo

predana v uporabo delovni organizaciji Avtomatika. S tem pa se nadaljnje sodelovanje še ne zaključuje, saj bo nadaljnje delo potekalo na dodelavi že razvitih programov in razvoju novih verzij.

Druga, nič manj pomembna demonstracija novosti iz programa avtomatizacije industrije je bila 5. decembra v prostorih SOZD Iskra. Predstavitev sistema, vključno z oceno tržnega segmenta in demonstracijo delovanja se je udeležilo 36 delavcev zunanje-trgovinske mreže Iskra—Commerce, ki je tudi sodelovala pri organizaciji in sami predstavitvi.

Podobna predstavitev v obliki

celodnevne seminarja pa je bila tudi teden dni pozneje — 12. decembra na inštitutu Enims, ki ga je Avtomatika pripravila v sodelovanju z Iskrinim predstavništvom v Moskvi in delavci iz delovne organizacije Kibernetika. Približno 35 uporabnikov sovjetske industrije s področja avtomatizacije strojev in naprav, avtomobilske in elektroindustrije se je ob tej priložnosti seznanilo s tehničnimi lastnostmi, z uporabo in si tudi ogledalo demonstracijo delovanja programabilnega krmilnika IPK-21. Prva ocena je bila zelo ugodna, saj je sovjetska stran pozitivno sprejela sistem, ki po tehnični zasnovi sodi

vrh tovrstnih naprav. Poleg že omenjenega izvoza IPK-21, bo predvidoma tudi delovna organizacija Kibernetika v III. četrtletju letošnjega leta izdelala cca 100 kosov programabilnih krmilnikov IPK-11.

Seveda pa so z dobro pripravljenimi tržnimi akcijami, z namenom predstavitve izdelka, ki je atraktiven, tako za zahodna, kot vzhodna tržišča, potekale predhodno tudi priprave in nato sama vpeljava proizvodnje v TOZD Avtomatske in varilne naprave in DO Kibernetika, kjer so vložili maksimalne napore, da so izpolnili pogodbeno obveznost.

Š. D.

Predstavitev uvajanja računalniško podprtega PMP sistema v TOZD Elementi za Avtomatizacijo

Čeprav je od samega meseca dni pa po vsebini nedogodka minil že dober kakor ni izgubil na pomembnosti, aktualnosti. Zbiranje in obdelava podatkov prek

integralnega, računalniško-podprtega informacijskega sistema, o čemer bomo v prispevku poročali in s tem spremljanje kakovostnih in ažurnih odločitev, predstavljajo proces, ki ga ni mogoče zasnovati, niti vpeljati v kratkem času. Šele njegova uporaba v vsakodnevni praksi in postopno dograjevanje lahko dajo neko dolgoročno osnovo za uspešno obvladovanje poslovnega procesa.

V delovni organizaciji Avtomatika se je konkretnije pojavila zahteva po izgradnji informacijskega sistema v 1979. letu, ko smo odločitev tudi sprejeli in zapisali v temelje plana 1981—85. Vendar, kje začeti? Lahko rečemo, da smo se v tem času kljub skupnemu hotelju po kvalitetnih informacijah, dogovarjali predvsem okrog zago-

avljanja primarnih strojnih, programskih, kadrovskih in finančnih pogojev. Ne da bi iskali razloge, kaj in kako je bilo, je šele z ustrezno zasedbo kadrov v področju za organizacijo v delovni skupnosti in nakupom ter instalacijo računalniške opreme v 1984. oz. 1985. letu ta dejavnost polno zaživela in postavila cilj, usmerjeni razvoj informacijskega sistema v Avtomatiki.

Za ugotovitev, da je v delovni organizaciji skoraj toliko informacijskih sistemov, kolikor je subjektov, ni bilo potrebno veliko. Znova se je bilo potrebno odločiti kje in kako začeti. Na osnovi predhodnih analiz, ki so pokazale, da ima TOZD Elementi za avtomatizacijo na Savski c. 3 dokaj dobro urejeno bazo podatkov materialnih postavk in tehnološko izdelane proizvodne postopke, so se v področju odločili, da bodo prav v tej temeljni organizaciji začeli z uvajanjem projekta računalniško podprtega proizvodno-materialno planskega sistema (PMPs), ki je eden izmed najkompletnejših segmentov informacijskega sistema.

Decemberska demonstracija, ki

so jo pripravili delavci področja za organizacijo v sodelovanju z delavci TOZD Elementi za avtomatizacijo, ki na omenjenem projektu že delajo in je bila namenjena vsem vodilnim delavcem Avtomatike, je pokazala, da je bila odločitev pravilna. V relativno kratkem času so od možnosti, ki jih ponuja projekt PMPs osvojili:

- izgradnjo baze podatkov materialnih postavk
- vnos kosovnic za žive izdelke
- izpis delovnih nalogov
- vodenje zalog v dveh skladiščih
- in formiranje dotoke tehnoloških delovnih mest.

Zbiranje omenjenih podatkov jim tako nudi pregled materialov, delov in izdelkov, pregled kosovnic, izračun materialnih predkalkulacij, lansiranje delovnih nalogov, izpis prometnih dokumentov in vodenje zalog. Kot naslednjo fazo dograjevanja informacijskega sistema pa planirajo, vnos tehnoloških postopkov, materialov in delov za potrebe vzdrževanja in vodenja zalog v ostalih skladiščih. Ter dodatno še paket obračuna stroškov

proizvodnje s pokalkulacijami za posamezne delovne naloge, kar se neposredno navezuje na paket PMPs tako, da bo tvoril del celote informacijskega sistema.

Ko si zastavimo neko nalogo in nam prvi rezultati pokažejo, da je naša usmeritev pravilna, največkrat pozabimo na ves trud, ki je bil v delo vložen, na tisto izredno pomembno, predhodno pripravljenost celotnega kolektiva in vodstva temeljne organizacije, ki se je v tem primeru še posebno izkazalo. Od zagotovitve kadrovskih in tehničnih pogojev, organizacije in sodelovanja na tečajih za seznanitev osnov uporabe terminala, instalacije terminalske mreže, vse in še več kot to, so bila dela, ki jih je bilo potrebno opraviti, še preden so lahko začeli z uvajanjem sistema. Pri tem gre velika zasluga Franciju Močniku, ki je vodil, tako koordinacijo poslovnega dela, kot komuniciranje med izredno prizadevnimi delavci v TOZD in področjem za organizacijo ter sodelavci iz Centra za avtomatizacijo podatkov iz SOZD Iskra, ki so bili v projekt tudi vključeni.

Takšni rezultati so razveseljivi.

Čeprav je delo dolgoročno začrtano in zahteva poleg strokovnosti tudi izredno vpeljano teamsko sodelovanje pa vsaka faza izgradnje informacijskega sistema dokaj hitro povrne vloženi trud v obliki:

- zmanjšanja obsega rutinskih in operativnih opravil
- povečanja uspešnosti dela pri obdelavi podatkov, ki nastajajo v proizvodnem procesu
- zagotavljanje pravočasnega, hitrejšega in obsežnejšega spremljanja poslovnih dogodkov
- pospešitev urejanja materialnega in proizvodnega poslovanja z zmanjšanim številom prometnih dokumentov

— pospešitev uvajanja novih tehnologij s spremljanjem sodobnega znanstvenega razvoja, patentov, licenc itd.

Naj bo torej omenjeni prispevek vzpodbuda za ostale TOZD v Avtomatiki in hkrati v razmišljanje, ali so že v svojih sredinah zagotovili vse tiste predpogoje, ki so potrebni da vpeljani, računalniško podprti sistem da rezultate, ki jih od njega pričakujemo.

Š. D.

Uspela demonstracija uvajanja projekta računalniško podprtega proizvodno-materialno-planskega sistema v TOZD Elementi za avtomatizacijo na Savski cesti 3

Kaj smo pisali pred 10. leti?

Rojstvo novega zaganjalnika

Brskanje po starih časopisih, trganje listov iz spomina deset in več let nazaj, je vedno prijetno. Je res že toliko let minilo od takrat, se ponavadi vprašamo in se začudimo. In tako smo se začudili tudi ob članku, ki smo ga napisali pred točno 10. leti o tovarni velikih zaganjalnikov, temeljni organizaciji novogoriške Iskre Avtoelektrike. Sicer pa — le z manjšimi popravki je še kako aktualen tudi dandanes, zato ga tudi objavljamo, oceno, če je res tako pa si ustvarite sami:

Zaostreni pogoji gospodarjenja v letu 1976 so močno vplivali na proizvodnjo avtomobilske industrije in s tem na proizvodnjo avtoelektričnih delov. Ta težka gospodarska kriza je pestila tudi tovarno velikih zaganjalnikov Nova Gorica. Nič dobrega ni bilo pričakovati, saj je kolektiv te TOZD še septembra 1976 beležil izgubo. Vendar je zmagala zavest in požrtvovalnost celotnega kolektiva, saj je leto 1976 uspešno zaključila.

V tovarni velikih zaganjalnikov je v letu 1976 ustvarilo 780 delavcev 260 milijonov realizacije. Njihova glavna skrb na področju prodaje je bil izvoz. Zato je njihovo veselje razumljivo, saj so veliko bolj zadovoljni z rezultati izvoza, kot s prodajo na domačem tržišču. Že v tretjem kvartalu so presegli izvoz za nekaj odstotkov, ob zaključku leta pa so presegli vsa pričakovanja, saj je bila bilanca izvoza za tretjino večja od načrtovane, ali povedano drugače, izvozili so za 50 milijonov dinarjev. Največ njihovih izdelkov sta odkupili Francija in Italija.

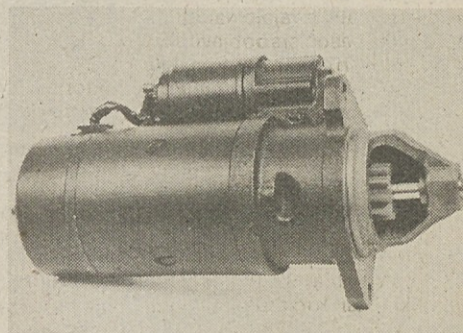
Kolektiv tovarne velikih zaganjalnikov je v leto 1977 stopil še s pomembnejšimi proizvodnimi nalogami in večjim optimizmom. Pravkar razvijajo novo tehnologijo družine zaganjalnikov z močjo 2 do 5 KS, ki jih bodo avtomobilске tovarne montirale v tovornjake, avtobuse in traktorje. S temi izdelki uspešno sledijo novostim v avtomobilski industriji.

Te novosti pa terjajo novo strojno opremo in nove prostore. Prav v tej TOZD je namreč tehnologija najbolj zastarela. Kljub vsemu naštetemu pa je kolektiv slavil v novembru 1976 pomemben delovni uspeh. Osvojili so namreč nov tip zaganjalnika za traktorje. Kot prvega, ki je prišel s tekočega traku so poslali (takratnemu) glavnemu direktorju Jožetu Erženu s priloženo osebno izkaznico, na kateri je pisalo (malo za šalo, malo zares): »Direktno iz porodnišnice vam pošiljamo novorojenčka. Ime mu je zaganjalnik AZJ 0101-12V, 1,8 KM. Težak je 13,5 kilogramov. Rojen je bil 23. 11. 1976 ob 9. Njegov boter: direktor tovarne velikih zaganjalnikov, njegova babica: vodja tehnološke priprave dela. Želje ob rojstvu: Da bi te vsaj dobro prodajali! (Danes, po desetih letih, imamo tudi podatek, da

so ga res dobro prodajali. Kar okrog 26 tisoč so jih pokupili tuji in domači kupci, lani pa so ga prenehali izdelovati, saj ga je »izpodrinil« nov, modernejši 2,4 kilovatni zaganjalnik).

V članku izpred desetih let je omenjena tudi posodobitev strojne opreme, za katero so odšteli 24,7 milijonov dinarjev ter gradnja novega obrata v vasi Lig na Kambreškem, ki danes dobro posluje. O vsem tem pa mogoče kdaj drugič. Vsekakor pa moramo priznati, da je zgodovina še kako zanimiva.

Marko Rakušček

Zaganjalnik AZJ, »rojen« pred 10. leti

Priznanja v prave roke

Čeprav je ta novica še iz zadnjih dni lanskega leta pa ne bo nič narobe, če jo bomo objavili skoraj mesec dni staro. Saj je tako prijetna in vzpodbudna, danes sme ostati »zaprta« v krogu Iskre Avtoelektrike Nova Gorica, kjer živijo in delajo ljudje, ki

jim bomo posvetili teh nekaj vrstic in so za povod tega članka najbolj zaslužni.

Ob lanskem praznovanju dneva JLA je bila tudi v novogoriški občini vrsta slavnosti. Na eni izmed njih so podelili plakete in priznanja republiškega sekretariata za ljudsko obrambo in plakete zveze rezervnih vojaških starešin Slovenije. Kar štiri nagajenci so bili tudi med novogoriškimi Iskraši in sicer:

Karel Brenčič, vodja področja samoupravnih, pravnih in kadrovske zadeve je prejel plaketo in medaljo Republiškega sekretariata za ljudsko obrambo za uspešno in prizadevno delo, za uveljavljanje, krepitev in razvoj splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite.

Silvo Spačal, vodja službe za ekonomske in splošne zadeve v tovarni velikih zaganjalnikov, sicer pa tudi predsednik delavskega sveta delovne organizacije je prejel priznanje za uspešno delo v organizaciji zveze vojaških starešin.

Jože Žbogar, referent za splošni ljudski odpor, DSZ in varnosti v Iskri Avtoelektriki je prejel priznanje za prizadevno delo v organizaciji zveze vojaških starešin.

Adrijan Možina, orodjar v tovarni delovnih sredstev pa je bil nagrajen s priznanjem štaba teritorialne obrambe za aktivno in prizadevno delo v svoji enoti.

Vsem nagrajencem iskreno čestitamo!

M. R.

Nagrajenci (od leve proti desni) Jože Žbogar, Adrijan Možina, Silvo Spačal in Karel Brenčič

Drugi o nas

● Privredne novine, glasilo gospodarskih zbornic SR BiH, je ob koncu leta pripravilo anketo z vidnejšimi jugoslovanskimi gospodarstveniki. Beseda je tekla predvsem o ukrepih zvezne vlade v letu 1986, strategiji tehnološkega razvoja in resoluciji za leto 1987. V anketi je sodeloval tudi predsednik KPO SOZD Iskra Franc Šifkovič. Med drugim je dejal, da zvezni ukrepi na žalost niso pospeševali Iskrine proizvodnje, še posebej pa ne njenega izvoza. V zvezi s strategijo tehnološkega razvoja SFRJ je menil, da je tak dokument vsekakor potreben in upravičen. Iskra pa ima določeno kritično stališče do tega dokumenta. Boji se, da bo dokument ostal v glavnem le spisek tehnologij, s katerimi se želimo ukvarjati, ne pa tistih za katere uvajanje je potrebno zagotoviti družbene in ekonomske pogoje. Osnovne predpostavke za uresničevanje Iskrinih načrtov za leto 1987 so predvsem boljši motivacijsko-ekonomski položaj izvoznikov ter stabilni in dolgoročni ekonomski ukrepi.

● Delo je v novi buriki z naslovom Za — proti objavilo različna mnenja gospodarstvenikov o vlogi internih bank. Fabio Škopac, direktor Iskrine banke je poudaril, da vidi smisel internih bank v koncentraciji finančne funkcije v sestavljenih, ali velikih delovnih organizacijah. Ocenjuje, da je vidna pozitivna vloga internih bank, vsaj v tistih, kjer so se te problematike lotili ustvarjalno in se niso omejili samo na administrativna opravila. Interne banke lahko le s celotnim razponom funkcij, ki ustrezajo njenim ustanoviteljicam, izvajajo naloge, zaradi katerih so bile organizirane.

● Številni časopisi so objavili informacijo o nagradah prof. dr. Vratislava Bedjanića, ki jih je Iskra-Avtomatika decembra lani podelila šestdesetnajstič po vrsti. Nagrade so prejeli dva doktorja, trije magistri in pet diplomantov z jugoslovanskih fakultet za elektrotehniko. Tako Gospodarski vestnik v članku poudarja, da se v Iskri-Avtomatiki in Iskri sploh že v sami programski zasnovi zavzemajo za čim tesnejše sodelovanje strokovnjakov iz industrije z visokoškolskimi in znanstvenimi ustanovami. Bedjanićeva nagrade so pomembna spodbuda v tej smeri, ki bi jo bilo dobro še okrepiti. Delo pa v zvezi s tem piše, da so te nagrade edina tovrstna priznanja, ki zajemajo vse elektrotehnične fakultete v državi. Informacijo o nagradah so med drugim objavili tudi sarajevsko Oslobođenje, beograjska Politika, zagrebški Vjesnik in drugi.

● Dan štipendistov Iskre, hkrati z ustanovitvijo Kluba štipendistov v Iskri-Telematiki je močno odmeval v sredstvih javnega obveščanja. Tako ljubljanski Dnevnik v prispevku z naslovom Pogled skozi okno prihodnosti piše, da je dan štipendistov pokazal Iskrino načrtno skrb za svoj razvoj. Dosežki niso le naključni uspehi posameznikov, ki so se od nekod porodili sami po sebi. Iskrina skrb in organiziranost pri zagotavljanju bodočih strokovnjakov nadvse ugodno preseneča.

● V Delavski enotnosti se je novinarka Mija Repovž v celostranskem prispevku razpisala o nastanku, razvoju, dosežkih in problemih delovne organizacije Iskra-Delta. Obširno piše o Deltinih začetkih in prvih uspehih, o očitkih, ki jih je prejela, o konceptu, ki se je razlikoval od koncepta Iskre itd. Nadalje piše o združevanju Delte in Iskre, o poenotenju računalništva v Sloveniji in pri tem navaja ocene raznih strokovnjakov, novinarjev in politikov. Iskra Delta je v bistvu organizacija, ki je zelo hitro rasla. Sedaj se je povezala tudi z Gorenjem in po besedah novinarke bo čas pokazal, če to združevanje v resnici pomeni »razvojno-tehnološko in proizvodno zaokroženje Deltinega programa«, kot je to povezavo označil direktor Delte Janez Škrubej.

● Končana obsežna naložba — sistem SI2000 — še vedno odmeva v javnosti. Gospodarski vestnik je v daljšem prispevku objavil nekaj karakteristik tega modernega digitalnega telekomunikacijskega sistema ter načrte Iskre-Telematike na področju javnih in zasebnih digitalnih sistemov. Revija poudarja, da doživlja teleinformatika v svetu tako nagel razvoj, da je izredno težko držati korak z najboljšimi. Zaradi velikih dobičkov, ki se obetajo na tem trgu, so namreč vlaganja družbenega in zasebnega kapitala v to dejavnost ogromna. Temu ustrezna so tudi razvojna vlaganja in izredna tehnološka dinamika. V Telematiki so se pri uvajanju digitalizacije v telefoniji, ki pomeni velik tehnološki skok v primerjavi s klasičnim analognim sistemom, pri velikih telefonskih centralah odločili za nakup licence, ker je to najbolj smotno. Pri večjih telefonskih centralah se odločijo za nakup licence, ker je to najbolj smotno. Pri manjših telefonskih sistemih pa so se odločili za lasten razvoj, ki je ključnega pomena za doseganje dolgoročne samostojnosti in ekonomike.

Iz tujega strokovnega tiska

Alkohol

Na začetku 1986. leta so kanadski znanstveniki odkrili, da določene žgane pijače vsebujejo sledove etilkarbamata. Le-ta, imenovana tudi uretan, je namreč močna kancerogena snov. Pri poizkusih na podganah in miših povzroča nastanek tumorjev. Uretan velja že dolgo, kot določeno konzervacijsko sredstvo, vendar so ga v ZDA dovolili v limonadah samo deset mikrogramov na liter.

Kdor popije vsak dan kozarec češnjevca, slivovke, ali kakega drugega sadnega žganja, zaužije eno stotinko snovi, ki je potrebna za nastanek tumorja, vendar niso vse žgane pijače enake. V enem litru jugoslovanske slivovke so dobili 1,2 do 7 miligramov etilkarbamata, v 20 let starem konjaku 0,6 miligrama na liter, pri irskem viskiju pa samo 0,1 miligrama na liter. Preiskave so dokazale, da nastaja etilkarbamata naravnim ptoom. Žgane pijače morajo biti uskladiščene v temnem prostoru, če pa so na svetlem, se v njih razvije etilkarbamata.

Že po enem dnevu uskladiščenja na svetlem prostoru se pojavi določena vrednost, ki tudi z leti ne izgine.

Etilkarbamata pa se da odpraviti tudi s specialno destilacijo, vendar tega nikjer ne delajo.

Motna steklenina

Zakaj izgubi steklenina v pomivalnih strojih svoj blesk? S tem so se ukvarjali znanstveniki tehnične univerze v Clausthalu. Z elektronskim mikroskopom so raziskali praske, madeže in motnost. Pri tem se je izkazalo, da agresivna pomivalna sredstva povzročijo številne majhne vdolbine na steklenini, ki se jih s prostim očesom ne moremo videti. Imajo premer manj kot tisočinko milimetra, zato jih razpršena svetloba pokaže kot motnost. Ta pa nastane šele po najmanj stokratnem strojnem pomivanju.

AIDS

Dr. Halfdan Mahler, generalni sekretar svetovne zdravstvene organizacije v Ženevi, je pet let proučeval AIDS. Sedaj je objavil rezultate svojih raziskovanj. AIDS predstavlja zdravstveno katastrofo v najširšem pomenu. Smo tako rekoč brez moči pred izredno nevarno kužno boleznijo, ki se je razširila prek vseh dežel in kontinentov. Po njegovem je okuženost AIDS že 110 držav sveta. Najmanj 100 tisoč ljudi se nahaja že v zadnjem stadiju te kužne bolezni. Približno 10 milijonov je okuženih z virusom AIDS. V petih letih bo previdoma 100 milijonov bolnikov, če ne bomo odkrili protisredstva zanj.

Ta slika pa bo še pošastnejša, ker so odkrili francoski zdravniki drugi

virus, ki ima v zadnji stopnji prav takšno smrtno obliko. Dosedanje raziskave so se strnile v ugotovitve, da je le 5 do 15% inficiranih obolelo, dejansko pa jih je najmanj 50%. Epidemiologi pa menijo, da bodo zvečine vsi inficirani nekoč oboleli. Do sedaj je veljalo, da obolevajo samo nekateri ljudje rizičnih skupin. Najnovejša ugotovitev pa so to zavrgle, kar pomeni, da lahko prizadene celotno populacijo. AIDS se ne prenaša samo s spolnim obnevanjem in okuženimi injekcijskimi iglami, temveč ga prenašajo tudi muhe, komarji in podobne žuželke.

Sobne rastline

Zahodnonemška revija Bunte navaja ugotovitve nekega profesorja, ki opozarja vse bolnike s tumorjem, levkemijo, ali tiste, ki imajo presajen kak človeški organ, da v svojih domovih ne gojijo sobnih rastlin. So namreč v smrtni nevarnosti, vendar se večina tega ne zavedajo. Zaradi uživanja zdravil je njihova odpornost zmanjšana, zato so bolj kot drugi dojemljivi za različne infekcije. Danes je nesporno, da vsebuje zemlja v cvetličnih lončkih klična zrnca. V zemlji so namreč mikroorganizmi, ki jih zemlja oddaja v okolje in te dnevno vdihavamo z zrakom. Če je odpornost telesa zmanjšana, lahko ta zrnca začno v pljučih kaliti in s krvjo prehajajo na organe v telesu. Takšne infekcije pa predstavljajo

za organizem resno obolenje, ki se v večini primerov konča s smrtjo.

Podobno kot cvetlični lončki so nevarne tudi ptičje kletke, ker iztrebki pernatih živali vsebujejo klična zrnca. Zato pacienti z zmanjšano telesno odpornostjo ne bi smeli imeti v stanovanju ne ptic, ne lončnic.

60 let widie

Widia je trdina enaka diamantu, uporabna v vseh vejah industrije. Z widio lahko obdelujemo vse, od lesa do jekla. Danes je ta splošno priznana trdina razširjena po vsem svetu.

Pred 60. leti, natančneje, 15. decembra 1926, so jo izdelali v največji tajnosti pri zahodnonemškem Kruppu. Izdelava sintranega volframovega karbida, imenovanega widia (nem. wie Diamant) se je začela leto dni pozneje in je bila istega leta predstavljena tudi na Leipziškem velesejmu. Vzbudila je splošno pozornost. Spočetka je bila dražja kot zlato. Danes sestavlja widio volframov karbid in kobalt, za dela z jeklom pa vsebuje še titanov karbid. Na pariški svetovni razstavi leta 1937 ji je bila podeljena zlata medalja.

Zbral, prevedel
in priredil
Marjan Kralj

Pravni nasveti

Za vse temeljne in druge organizacije sta pomembni dve odločbi sodišča združenega dela.

Kakšno je lahko stanovanje? Delavka se je protizakonito vselila v prazno stanovanje, zaradi česar so jo po kratkem postopku preselili v »najpotrebnejše« prostore. Ko je ista TOZD razpisala natečaj za prazno stanovanje, se je javila tudi ta delavka in navajala, da nima stanovanja, ker stanuje le v najpotrebnejših prostorih. Pri točkovanju stanovanjskih razmer ni dobila dovolj točk, ker je komisija ugotovila, da ima dve sobi, oz. eno sobo in kuhinjo. Obrnila se je na sodišče združenega dela, ki je ugotovilo, da je to sedanje »najpotrebnejše« stanovanje v bistvu redno stanovanje, čeprav nima posebnega vhoda, ne stranišča in ne kopalnice. To stanovanje je registrirano kot enosobno stanovanje in delavka je na njem pridobila stanovanjsko pravico. Kot najpotrebnejše stanovanje je tako, ki varuje stanovalca pred vremenskimi nepravilnostmi, pohištvo pa pred večjo škodo. V teh prostorih ni takih pogojev. Okolnost, da nima posebnega vhoda, ne stranišča in ne kopalnice, ni prepreka. Iz čl. 4 zakona o stanovanjskih razmerjih izhaja, da naj ima stanovanje poseben vhod le praviloma, torej lahko pridemo do primera, ko takega posebnega vhoda ni (izjema!). Delavka torej ni uspela, kajti navedeno ugotovitev je potrdilo tudi sodišče ZD Slovenije z odločbo Sp 14/86 z dne 19. 2. 1986.

Družbeno stanovanje in stanovanjski kredit. Tudi ta problem se večkrat pojavi. Delavec je imel družbeno stanovanje od svoje temeljne organizacije. Ker je gradil svojo družinsko stanovanjsko hišo, mu je njegova temeljna organizacija odobrila gradbeni kredit, toda pod pogojem, da bo ob izselitvi povsem izpraznil dosedanje stanovanje in ga vrnil temeljni organizaciji.

Delavec se je zares izselil, toda pustil v stanovanju svojo poročeno hčerko z njeno družino. Zadeva je prišla na predlog TOZD pred sodišče združenega dela, ki je izpraznitev stanovanja potrdilo. Pritožbena stopnja je pritožbo zavrnila. Pogodbe je treba vestno in pošteno izpolnjevati. Res je, da delavec brez tega pogoja ne bi prejel gradbenega kredita, toda pogodbo je podpisal prostovoljno, zaradi česar je dolžan stanovanje vrniti organizaciji. Tako sodišče ZD Slovenije, Sp 297/86 z dne 20. 3. 1986.

Mag. Lojze Cafuta

Upravičeno smo ponosni na svojo tovarno

Dne 12. t. m. smo se številni upokoјenci odzvali na prijazno vabilo predsednika OOS (sindikata) TOZD TV Pržan Branka Grobiša na ogled tovarne in tovariško srečanje upokoјencev.

Prvi stik z nami je vzpostavil sekretar DO in nam na kratko orisal program obiska ter zaželel prijeten popoldan. Ob ogledu tovarne, oz. delovnih prostorov, je marsikateri upokoјenec bil presenečen nad uspehom tovarne. Tu je bilo videti moderne stroje in proizvodnjo artiklov široke potrošnje na visoki tehnološki ravni. Največje presenečenje pa so mladi kadri, ki vodijo proizvodnjo in mladi delavci, ki delajo v tovarni in

nam in sebi s svojim delom zagotavljajo varnejši in boljši jutrišnji dan.

Po ogledu tovarne smo se zbrali v obratni menzi na veselem delu dneva. Tu nas je pozdravil naš bivši sodelavec in delovni tovariš, sedaj direktor tovarne ing. Jure Butina. Najbolj prijetno je bilo slišati, ko nam je predstavil obseg tovarne, oz. proizvodnje, da je TOZD TV Pržan, ki se sedaj preimenuje v DO ISKRE-TELEMATIKA vodilni proiz-

vajalec barvne televizije v Jugoslaviji, brivnikov in artiklov široke rabe. ob kosilu, kruhu in vinu, še posebno, ko nam je blagajničarka z nasmehom podeljevala bele kuverte, je bilo kramljanja na pretek. Prisotni so obujali spomine na stare čase, ki smo v tovarni delali »udar-niško«. Spominjali smo se na preminule tovariše, ki so nas mnogo prezgodaj zapustili. Pa še o zdravju, o upravljanju, vprašanju in pripovedovanju ni bilo konca.

Kratek in prijeten popoldan pa so nam popestrile še vrle mlade tovarišice, ki so nam pridno stregle. Tako je hitro minil kratek in prijeten popoldan in odhajali smo s prijetno mislijo, da tudi naše delo v tovarni ni bilo zaman. Kajti zapustili smo našemu mlademu rodu dediščino, ki je je vredna, jo zna čuvati, in dobro dela naprej. Poleg tega pa ne pozabijo svojih prednikov, za kar jim najlepša hvala in iskrena želja v imenu upokoјencev — še mnogo delovnih uspehov.

V imenu upokoјencev
TV Pržan: Rado Kukovec

Lani, 15. oktobra je odšla v zasluženi pokoj dolgoletna sodelavka Mira Kogovšek iz DO Iskra Merilna elektronika Horjul. V Iskri se je zaposlila 15. 10. 1956. Sprva se je (nemalokrat s kolesom) vozila v 20 km oddaljeno Ljubljano, ko pa so odprli tovarno v Horjulu, je svojo delovno pot nadaljevala med domačimi ljudmi.

Ob slovesu smo ji delavci Iskre Horjul poklonili spomin-ska darila in ji zaželeli veliko sreče tudi vnaprej.

Iskra DO IMET Horjul v imenu sindikata: Jelka Vrhovec

Šale

Opozorilo

Sosed pravi sosеду: »Opozarjam vas, da bodite bolj previdni, kadar se ljubite s svojo ženo. Vsaj z zaveso zagrnite okno. Včeraj sem vas spet videl, kako ste se ljubili z ženo...«

Pa ga prekine sosed: »Včeraj, pravite? Ne, včeraj sploh nisem bil doma...«

Dolžnosti

Mladenčik k svoji bodoči ženi:

»Ljuba moja, ko bova poročena, boš morala tudi kuhati. Veš, to bo tvoja dolžnost.«

»Velja, seveda! A tvoja dolžnost bo, da boš vse, kar bom skuhal, tudi pojedel.«

-ba

Če sem že prednovoletni potopis naslovil »Od brzice do brzice«, bo tale, z enotedensko zamudo, »Od zmage do zmage« kar pravišnji. Res, vsaka brzica je, potem ko jo prevoziš, nekakšna zmaga za sebe.

Seveda nisem prešteval, koliko večjih brzic — beri zmag — je med Splaviščem in Fočo. Tudi zato ne, ker jih je veliko, vsaka pa je posebej vredna spoštovanja in občudovanja. Vsaka je življenje zase. Kot poprečnemu veslaču, mi je vsak tak razpenjeni konček Tare, ko sem ga prevozil, pomenil zmagoslavje.

Verjetno so bile stene Tarinega kanjona tiste dni »krepko začudene«, ko je med njimi odmevalo moje veselo kričanje in ukanje. Vsaka brzica je kot težko dosegljivi vrh za hribovca.

Še prijatelj, ki je do skrajnosti molčeča žival, mi je parkrat pritegnil, ko sva se veselo ozirala nazaj na premagano razpenjeno lepoto. No, časa za kakšen priložnosti likof seveda ni bilo: nekaj deset ali sto metrov nižje naju je čakala že naslednja pen... Na odcepu Tare, ki sva ga prevozila, torej natistih dobrih 100 kilometrih, je nekako 50 večjih brzic. Za kajakaše so vse bolj ali manj nevarne, mislim, zaradi plavanja, za popotnike na splavih pa je občasno tuširanje, če seveda zaupajo splavarjema, dobrodošla občasna sprememba. Le strah je treba pustiti doma...

Kanjon Tare se prvič razširi šele nekaj deset kilometrov nižje od mosta na Djurdjeviča Tari. Kjerkoli je dostop do vode nekoliko lažji, no bolje rečeno, dostop iz čolna ali s splava na breg, so ostanki ognjišč. Začuda (ali pa tudi ne, glede na to, kdo obiskuje Taro), nikjer nisem opazil nobenih polivinilastih vrečic in druge »sodobne« umazanije. Le nekaj nasedlih avtomobilskih gum opozarja na civilizacijo in pa na to, da so predhodniki svoje improvizirane splave slabo prevezali in utrdili. No, nekoliko nižje od Brštanovice,

POTOPIS

Lado Drobež

Od zmage do zmage

torej tam, kjer Tara najbolj ponori, počivajo na bregu tudi trije, štirje razbiti splavi. Takrat, ko so končali kariero, je morala biti Tara izredno narasla, saj so si zadnje počivališče izbrali precej visoko na bregu.

Da ne bo nepotrebnega strahu, splavi niso bili turistični, že razpadajoča debela pa kažejo, da je od njihove zadnje plovbe preteklo že precej Tare.

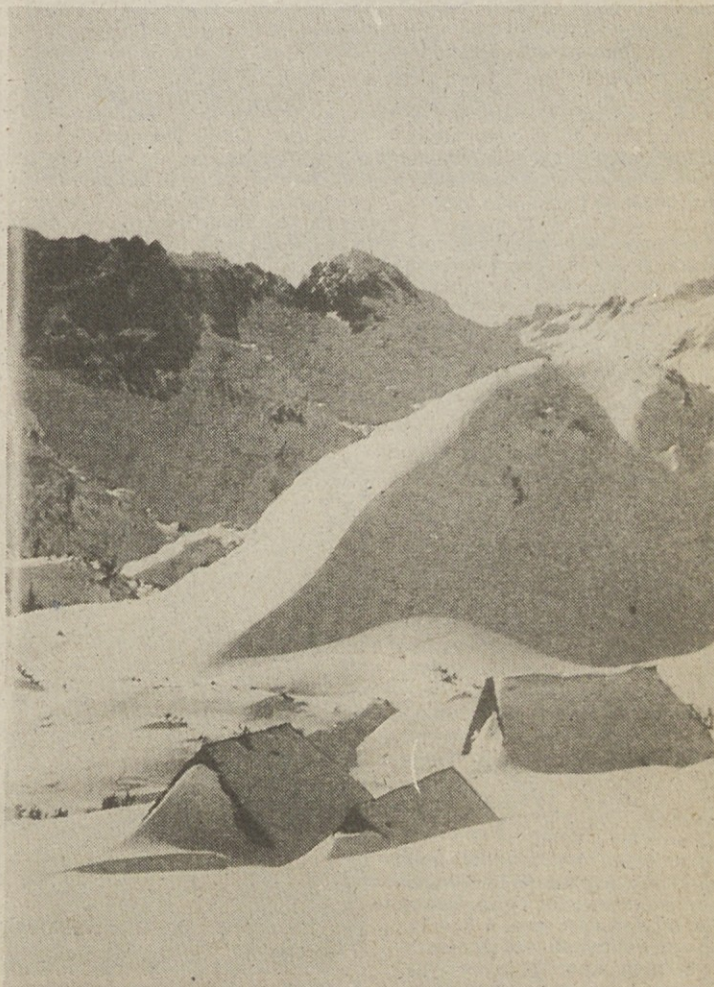
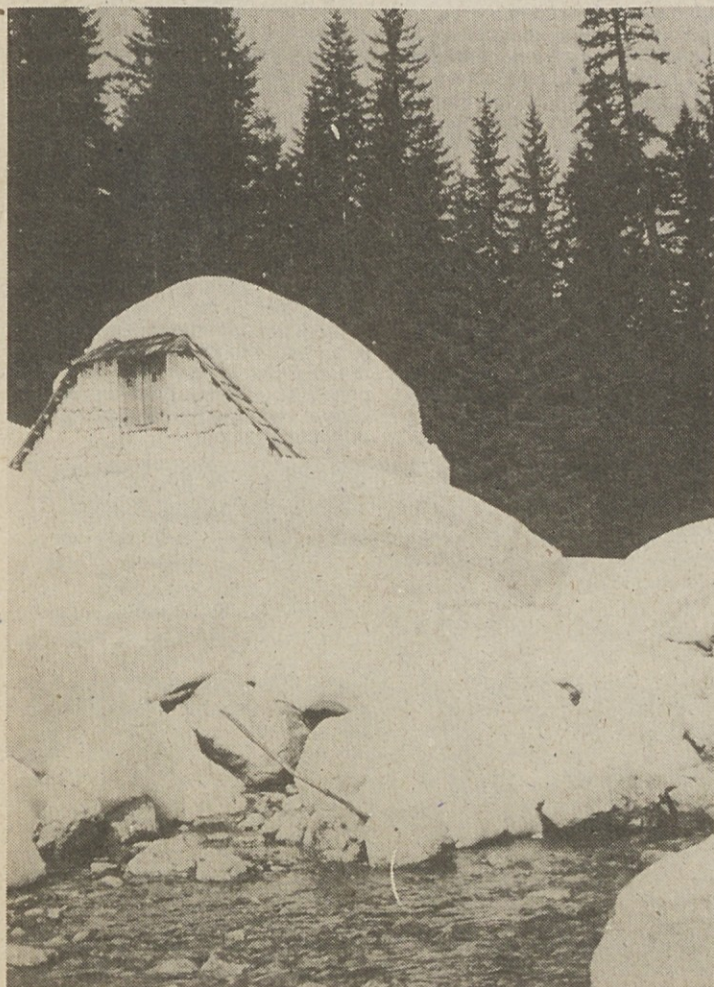
Morda pa so jih splavarji tamkaj pustili nalašč zato, da bi opozarjali »mimovožeče«, da tudi na rekah veljajo podobni pregovori kot na morju, na primer tisti, hrvaški (slovenskega se žal nobenega ne spomnim) — »Voli more, drž se kraja«.

Kot že rečeno, se kanjon vsake toliko časa malo odpre ter tako omogoča veslačem vsaj nekaj predaha. Praviloma je namreč Tara na teh bolj odprtih delih mirnejša, na dveh, treh mestih pa obiskovalci občudujejo tudi ostanke starih mostov, med njimi temelje rimskega mostu, preko katerega je v minulih stoletjih peljala pot od morja preko Durmitorja v notranjost dežele. Prav ta pot je imela lepo rimsko ime Via Anagnasti.

Dom splavarjev in kajakašev. Prva »taprava« luka. S prijateljem sva najini lupinici potegnili iz vode nedaleč stran od dveh turističnih splavov. Zelo prijeten kamp. Nekje na začetku (ali koncu) velik prostor za ognjišče in taborni ogenj, nekaj deset šotorov, pa bruna, klopi, mize in — zaprta lesena hiša. Zaprta, čeprav je bilo to prve dni avgusta in se je sonce že lepo poigravalo nad kanjonom. Oskrbnik koč je torej lepo »nategnil« dve skupini splavarjev, pašenu povrh. Pozabil je celo pospraviti prelepe buteljčice, ki so polne čakala na naše zanamce. Tiste iz Titograda, ki so se takrat že verjetno odpravili na pot. Glede na število buteljk, so verjetno pluli kar s trajektom...

Kaj morem, žeja je žeja, mene pa eno samo opravljanje. Mislim na mojo žejo in tudi ne na samoupravljanje.

(Se nadaljuje)

Ti dve zimski idili iz durmitorskega narodnega parka sta verjetno kar pravišnji za tale neveslaški čas.

Naših štirideset let

Piše:
Dušan Željeznov

**Naš sobesednik
ing. Vladimir Klavs**

Ob Iskrini tridesetletnici

Svojo tridesetletnico je Iskra 1976 leta slavnostno proslavila na dan borca in Iskre 3. julija tega leta v Šentjernej. Poleg množice Iskrašev se je takrat na proslavi vrstila tudi vrsta slavnostnih govornikov, od Zvoneta Dragana do Franca Šetince, med njimi pa je bil tudi naš sobesednik, ki je ob tej priložnosti povedal v Šentjernej naslednje:

»Leto je naokoli, ponovno smo se zbrali Iskraši, zbrali na kratek obračun dela, na dogovor o načrtih za naprej. Vsakoletni naš praznik, dan borca — dan Iskre ima vsakokrat še neko posebno dodatno obeležje, letošnji jih ima preveč. Običajno smo na kratko prešli rezultate za preteklo leto in nakazali pot za naslednje, letos pa praznujemo tudi 30-letnico Iskre, 30 let, odkar je bila 1946 uradno ustanovljena v Kranju Iskra — Kranj in v tem je prvo dodatno obeležje letošnjega praznika.

Pravzaprav se je naša Iskra začela že prej, že leta 1941, istočasno kot naša revolucija, začela se je, ko so se naši tovariši pod okriljem radijskega sektorja centralne tehnike KP lotili izdelave radijskih postaj kot najsodobnejše partizanske opreme za zveze. Prvi rezultat je bila radiopostaja Osvobodilne fronte, ki je brezhibno delovala pod najtežimi ilegalnimi pogoji leta 1941 v Ljubljani. Njej so sledile druge, s katerimi so se naši partizani, sicer razmeščeni širom Slovenije, povezovali v enotno NO vojsko. Ti tovariši, ki so 1941 delovali ilegalno v Ljubljani in 1943 ustanovili radiodelavnice na osvobodjenem ozemlju v Starih žagah, so ves ta revolucionarni čas snovali tudi načrte, kako bodo po osvoboditvi zgradili v Sloveniji tovrstno elektro in elektronsko industrijo. Prav ti tovariši so pripomogli s svojo partizansko iniciativnostjo, s smelostjo, z izkušnjami, nabranimi v teku NOB, da se je v od Nemcev zapuščeni tovarni v Kranju 1946. leta lahko osnovala tovarna Iskra-Kranj.

Podobno so se v naslednjih letih ustanovili v Ljubljani IEV in tovarni Telekomunikacije in TELA. Vse te nove organizacije, tako v Kranju, kot v Ljubljani, so se v začetku razvijale samostojno in osvajale program proizvodnje s področja fino-

mehanike, elektrotehnike, elektro-nike in avtomatike. Vse skupaj so v letu 1960 že predstavljale pravo elektro-industrijo, ki je štela cca 7000 zaposlenih s cca 17 milijard starih dinarjev proizvodnje.

Da bi se mlada elektroindustrija čimbolj vsestransko uveljavila, je z novonastajajočim Gospodarskim razstaviščem organizirala prvo razstavo sodobne elektronike, ki je postala tradicionalna vsakoletna manifestacija jugoslovanske in svetovne elektronike.

Na strokovnem posvetovanju ob sejmu sodobne elektronike 1960, se je obiskanju potja čim hitrejši in uspešnejši razvoj te industrije porodila ideja o združitvi prej omenjenih organizacij v veliko Iskro, ki naj bi se z uvajanjem specializirane proizvodnje v specializiranih tovarnah bistveno hitreje razvijala. Ta ideja je bila realizirana v maju 1961, ko je bila ustanovljena Združena Iskra.

S tem se je začel veliki vzpon Iskre, ki je kljub občasnim motnjam in zapletom dosegala letno rast povprečno 20 — 25% in dovedla do današnjega dne Iskro do stopnje, ko predstavlja pretežni del slovenske elektroindustrije. Tak razvoj je bil dosežen, ker so matične tovarne iz Kranja in Ljubljane že kmalu po svojem nastanku začele ustanavljati nove proizvodne obrate v številnih manj razvitih krajih Slovenije. Ti obrati so zelo hitro prerasli v samostojne nove Iskre kot na pr.: tu v Šentjernej, Semiču, Gorici, Novem mestu, Horjulu, Trbovljah, Žužemberku, Mokronogu, Lipnici, Otočah, Sežani in druge, kot tudi nove specializirane Iskrine tovarne v Kranju in Ljubljani. Te nove Iskre pa s starimi nadaljujejo začeto delo in še novejša Iskre so nastale in nastajajo v Črnomlju, Kostanjevici, na Jesenicah, v Idriji, Savinjski dolini, Cajnarjih in drugod.

Veliki Iskri pa se je po letu 1961 priključilo tudi več delovnih organizacij kot: Elektromotorji iz Železnikov, Elrad iz Škofje Loke, TIO iz Lesc, EMO iz Celja, ELA iz Novega mesta, Zmaj iz Ljubljane, tako da ZP Iskra šteje danes skoraj 30.000 sodelavcev, združenih v 65 TOZD in s proizvodnim programom, da letos ustvari za preko 800 milijard starih dinarjev proizvodnje.

Taka je na kratko orisana 30-letna razvojna pot Iskre, življenjsko

povezana z našo revolucijo, iz katere je izšla, in v tem je bistvo odgovora na vprašanja, zakaj so Iskraši Dan borca prevzeli tudi za svoj praznik Iskre.

Drugo dodatno obeležje današnjemu prazniku daje dejstvo, da prav sedaj na analizi 30-letnih rezultatov načrtujemo naš srednjeročni načrt, katerega bomo urešničili v naslednjem petletnem obdobju. Temeljite analize preteklega razvoja, prognoze ekonomskega razvoja Jugoslavije kot tudi komparativne analize naših možnosti nam dajejo našo novo bodočo programsko orientacijo na mikroelektroniko in računalništvo v kompleksnem pomenu besede, kar obenem predstavlja temelje naše orientacije na profesionalno tehniko, kajti v bodoče se bomo z mikroelektroniko in računalništvom srečevali vsepovsod, kjer bo imela mesto sodobna tehnika.

Na osnovi naše vloge v slovenskem gospodarstvu v preteklosti pa je v osnutku družbenega dogovora o temeljih plana Slovenije za srednjeročno obdobje obveza Iskre podana skupno s 4000 milijardami starih dinarjev proizvodnje v petih letih in 500 milijonov dolarjev izvoza v istem obdobju, obenem pa je v tem dogovoru jasno poudarjena vloga profesionalne elektronike v nadaljnjem razvoju slovenskega gospodarstva in predvsem tudi izvozna orientacija Iskre.

Da bi uspešno začeli in tudi nadalje izvajali tak program, pa bomo morali intenzivirati razvojno-raziskovalno delo in maksimalno vzpodbuditi inovacijsko dejavnost v vseh naših organizacijah.

Nadalje se bomo morali veliko bolj načrtno in bolj masovno kot doslej lotiti šolanja novih kadrov, ki bodo sposobni tudi pri nas v polni meri uveljaviti takozvano tretjo tehnično in tehnološko revolucijo v elektroniki.

Paralelno s temi čisto strokovnimi nalogami, pa nas čakajo še druge naloge, izvirajoče iz našega družbenoekonomskega razvoja, ali konkretno sedaj usklajevanje naše dosedanje samoupravne prakse z novim zakonom o združenem delu. Nedvomno smo tudi na tem področju v Iskri orali ledino že v preteklosti, ko smo iskali optimalne rešitve za usklajenost našega velikega sodobno organiziranega poslovnega sistema s samouprav-

nimi socialističnimi družbenoekonomskimi odnosi. Pri tem lahko ugotovimo, da smo sicer dosegli velik napredek v funkcioniranju našega delegatskega sistema, da pa so še obcutne vrzeli, posebno kadar moramo sprejemati odločitve, pri katerih bi vsi morali pravilno pojmovati družbeni karakter sredstev, s katerimi upravljamo.

Prav sedaj pa smo sredi akcije podpisovanja posojila za ceste, čeprav je akcija komaj stekla lahko že ugotavljamo, da so naši ljudje akcijo pozitivno sprejeli in doslej kot organizacija že podpisali cca 1,2 milijarde starih dinarjev, kar predstavlja cca 65% predvidene obveznosti in kot delovni ljudje cca 1,1 milijarde, kar predstavlja nad 50% predvidene vsote.

Kot smo v 30-letih dosegli ogromne rezultate, predvsem na področju izgradnje proizvodnih kapacitet in vseh mehanizmov, da celotna Iskra lahko funkcionira, pa nismo v zadostni meri mislili tudi na človeka, zaradi katerega pravzaprav vse to počnemo. Prav bi bilo, da bi ob sedanjem načrtovanju našega srednjeročnega programa razvoja to pomanjkljivost odpravili in dali ustrezno mesto tudi družbenemu standardu, tako v pogledu varstva, družbene prehrane in rekreacije.

Naj poudarim še tretje, dodatno obeležje letošnjega praznika in sicer to, da šentjernejska Iskra slavi letos svoj 25-letni jubilej, odkar je tov. Simončič z nekaj sodelavci začel tu s proizvodnjo uporov in tako postavil temelje te šentjernejske Iskre. Danes je Šentjernej po svojih izdelkih poznan po vseh kontinentih in prejšnja skromna dolenska vas je postala sodoben industrijski center, za kar šentjernejskim Iskrašem posebej čestitamo in se seveda tudi prav prisrčno zahvaljujemo, da so nas povabili na letošnje praznovanje Dneva borca in Iskre prav sem, v to prelepo okolje pod Gorjanci.

Tovarišice, tovariši! Dovolite mi, da končam s pozivom, da naj bo tudi letošnje naše srečanje, ki sovпада s 30-letnico Iskre, naša obveza napram pionirjem, ki so Iskro začeli, da bomo to njihovo veliko delo dostojno nadaljevali in tudi uspešno izpolnili vsa predvidevanja, katera bomo vnesli v naš načrt bodočega razvoja.

S svojim uspelim nastopom je popestril proslavo tudi Akademski pevski zbor

Želite, da bi bil svet boljši?

Vsi imamo dneve, ko nam gre vse narobe. Včasih ne vemo, ali bisejokali, ali smejali. Moj nasvet je, smejte se! Vaša nejevolja lahko pritegne nase le še več težav, predvsem zaradi odziva, ki ga vzbujate v drugih.

Vzrokov za slabo voljo nam danes ne manjka: dinar ima vse manjšo vrednost, brezposelnost narašča, izvoz se ne povečuje, kot bi se moral, cene bliskovito naraščajo, plače so nizke in še in še.

Včasih se nam stvari v življenju obrnejo povsem na glavo. Nikogar ni, ki bi nam v najtežjih trenutkih pomagal. Toda, če imamo dovolj moči in volje, se lahko izkopljemo iz lastne »negativnosti«. Kako to storimo?

Pomembno je dvojje: nadzorujete svojo lastno usodo in če vam kaj ni všeč, to spremenite! Ste predebeli? Shujšajte! Premalo denarja? Zaslужite ga z dodatnim delom!

Pozitivno razmišljanje pomeni tudi prenašanje le-tega v življenja drugih ljudi. Pri tem zadoščajo že majhne stvari. Verjemite, da je pozitivno delovanje, ali odnos nalezljiv. Na primer, ko nekdo očrni sicer uspešno osebo — klasičen primer družbene negativnosti — ne udrihajte po njej še vi! Namesto tega rajši poudarite, da je videti za nekatere ljudi življenje navzven sicer neverjetno gladko, vendar ne vemo, skozi kakšne težave so se morali prebiti, da so se dokopali do uspeha. Težave in borbe, katerih se negativci in potunjenci ne binikoli lotili.

Ustvarjalna, pozitivna misel je vezana na ljubezen in željo

dati življenju in ne nenehno jemati in zahtevati. Pozitiven odnos do življenja daje ponavadi tudi pozitivne rezultate. Večna zaskrbljenost je utrujajoča in z njo skoraj nikoli ne rešimo problemov.

Kakorkoli že, nedvomno je, da prijateljski, ljubeznivi in sproščeni ljudje privlačijo druge ljudi in omogočajo dobro voljo. Prijaznemu nasmehu in besedi se je skoraj nemogoče upreti. Vsak človek potrebuje določene spodbude za dobro počutje. Kaj je spodbuda? Reči nekemu na primer, da je dobro opravil nalogo, da je dobro videti, ali da ga imaš rad. Vse to so spodbude. Slovenci nismo najbolj radodarni s tovrstnimi besedami, dobre lastnosti pri ljudeh jemljemo kot samoumevne. Tudi to je pozitivna misel: nasmeh, ki osvaja svet, prej, ali slej se bo vrnil tudi k vam.

ABC

Razmišljajte pozitivno!

Odgovor je v našem pristopu k stvarim, če lahko premagamo negativne občutke — strah, odpor, živčnost..., lahko premikamo gore. Seveda ne bo vedno lahko. Pozitiven odnos moramo gojiti skozi vse življenje.

Negativnost moramo enostavno zamenjati s pozitivnostjo do vsega, kar nas obdaja. Vsakdo ima včasih negativne misli. Mnoge so posledica negativnih doživetij v otroštvu, posledica stresov, bolezni in raznih tragičnih doživetij. Številni vzorci negativnih občutkov so že v naši podzavesti, za njihove vzroke ponavadi niti ne vemo.

Večina ljudi pa lahko z lastno voljo odstrani negativen odnos, če ne gre drugače — z mislijo kot lahko bi bilo še slabše. Umetnost pozitivnega odnosa je izpostavljanje, poudarjanje svetle, pozitivne plati. Preseneča podatek, da veliko »negativcev« ne mara samega sebe. Napake, ki jih iščejo pri drugih, so pogosto odsev njihovih lastnih pomanjkljivosti. Veliko tega izvira iz nemogočih pričakovanj. Taki vplivi človeka onemogočijo, počuti se nemočnega, cejo krivega pred samim seboj. Žal sta danes zelo razširjeni lastnosti ljudi zavist in samoobrambni rek: saj se ne izplača delati. Obe sta negativni. Po konceptu pozitivnega razmišljanja je idealen pristop v tem, da iščemo načine, kako bi postali boljši mi sami. Ko boste odvrgli navlako negativnih raz-

mišljajočih navad, spoznajte lastne prednosti in kaj lahko naredite z njimi. Pravilo številka ena je sprejeti odgovornost za svojo lastno usodo. To vam sicer ne bo olajšalo bremena težav, s katerimi se vsakodnevno srečujemo, olajšalo pa vam bo reševanje problemov. Oseba, ki se zaveda meja svojih zmoglosti, ima dosti več priložnosti narediti kaj iz svojega življenja, kot nemočen posameznik, ki zvrča vso krivdo na druge ljudi, ali na sistem.

Morda si ne morete privoščiti dopusta na morju, nove obleke, ali čevljev? Pomaga misel: bodi zadovoljen, da sploh imaš obleko, obutev, da imaš streho nad glavo in tri obroke na dan. Mnogo ljudi dandanes še tega nima.

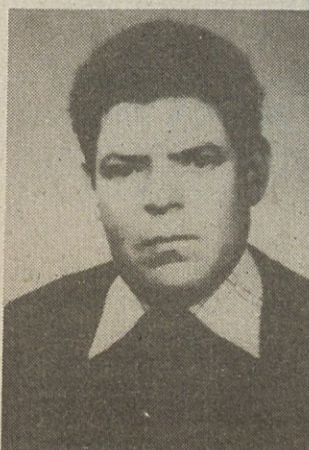
Pogosto začnejo ljudje razmišljati pozitivno šele, ko jim odvzamemo nekaj, kar se jim je zdelo samo po sebi umevno, na primer zdravje, ali ljubljena oseba. Takrat začnejo ponavadi razmišljati tudi o duševni strani življenja. To morda pojasnjuje dejstvo, da so ljudje, ki so preživeli hudo bolezen, ali tragičen dogodek v družini, pogostokrat bolj srečni in umirjeni kot tisti, ki jim manjka samo nov avto, ali pralni stroj.

Seveda to ne pomeni, da se moramo z vsem sprijazniti. V nekaterih primerih pozitivno razmišljanje do življenja pomeni sprejeti življenje tako kot je, v drugih pa vzbudi izziv za spremembo.

V slovo

Ivanu Markiču-Biči

Spominjamo se tvojega prihoda v Iskro Avtoelektriko Nova Gorica daljnega 1964, v mesecu februarju. Kot mlad strokovnjak si se zaposlil v orodjarni, kjer si vse do usodnega trenutka opravljal zahtevna dela na orodjih, strojih in napravah. Zelo enostavno, vendar strokovno si znal prenašati znanje in izkušnje na mnoge generacije mlajših sodelavcev. Kljub odgovornim nalogam na delovnem mestu pa si našel čas tudi za športno življenje, saj so te mnogi poznali kot enega izmed najboljših novogoriških nogometašev starejše generacije.

Ponosni smo, da smo delili življenje s človekom, kakršen si bil ti Ivan, zato te ne bomo nikoli pozabili. Tvoje delovno mesto je sedaj prazno, vanj pa je vtekla bogata dediščina, naš sopotnik za naprej.

Tvoji sodelavci
iz tovarne delovnih
sredstev Nova Gorica

Vse misli so se zlepile v žalost, ko smo izvedeli za kruto resnico, da si z odhajajočim letom 1986 za vedno odšel tudi ti, dragi sodelavec, iskren prijatelj in tovariš Ivan Markič. Vest nas je toliko bolj presunila in razžaloštila, saj si nas zapustil sredi dela in načrtov, sredi snovanj za boljši jutri.

Iskra

Iskra-Baterije Zmaj
Industrija baterij in svetilk, n. sol. o.,
61000 Ljubljana, Stegne 23

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge v
Delovni skupnosti skupnih služb

1. vodenje investicijske dejavnosti

za nedoločen čas

Pogoji: VII/1 stopnja strokovne izobrazbe — smerstrojna, elektro in
4 leta delovnih izkušenj.
Poskusno delo traja 60 delovnih dni.

2. pospeševalec prodaje

za nedoločen čas

Pogoji: VII/1 stopnja strokovne izobrazbe — dipl. ekonomist in 2 leti
delovnih izkušenj, ali VI/1 st. strokovne izobrazbe, ekonomist in 3
leta delovnih izkušenj.
Poskusno delo traja 60 delovnih dni.

3. samostojni komercialist prodaje

za nedoločen čas

Pogoji: VII/1 stopnja strokovne izobrazbe — dipl. ing. tehnične smeri,
ali dipl. ekonomist in 2 leti delovnih izkušenj, ali ekonomist, oz.
inženir tehnične smeri z možnostjo ugotavljanja delovne
zmožnosti.
Poskusno delo traja 60 delovnih dni.

4. komercialist prodaje

za nedoločen čas

Pogoji: VI. stopnja strokovne izobrazbe — komercialne,
ekonomske smeri in 2 leti delovnih izkušenj, ali V. st. strokovne izobrazbe —
ekonomske smeri z možnostjo ugotavljanja delovne
zmožnosti.
Poskusno delo traja 50 delovnih dni.

5. tehničnega risarja

za nedoločen čas

Pogoji: IV. stop. strokovne izobrazbe — tehnični strojni risar in 3
mesece delovnih izkušenj.
Poskusno delo traja 30 delovnih dni.

TOZD Baterije Ljubljana

1. strojnega ključavničarja

— 3 izvajalce za nedoločen čas

Pogoji: IV. st. strokovne izobrazbe — strojni ključavničar in 2 leti
delovnih izkušenj.
Poskusno delo traja 40 delovnih dni.

2. orodjarja

— 2 izvajalca za nedoločen čas

Pogoji: IV. st. strokovne izobrazbe — orodjar in 2 leti delovnih
izkušenj.
Poskusno delo traja 40 delovnih dni.

3. izdelovalke baterij

— več izvajalk za nedoločen čas

Pogoji: I. stopnja strokovne izobrazbe — končana osemletka in 3
mesece delovnih izkušenj.
Poskusno delo traja 3 mesece.

4. snažilke

za določen čas — nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu
Pogoji: I. st. strokovne izobrazbe — končana osemletka in 3 mesece
delovnih izkušenj.
Poskusno delo traja 3 mesece.

TOZD Specialne baterije

1. tehničnega kontrolorja

za nedoločen čas

Pogoji: III. stopnja strokovne izobrazbe — skrajšan program
elektrokemijske usmeritve in 1 leto delovnih izkušenj.
Poskusno delo traja 40 delovnih dni.

2. snažilke

za nedoločen čas

Pogoji: I. stopnja strokovne izobrazbe, končana osnovna šola in 3
mesece delovnih izkušenj.
Poskusno delo traja 40 delovnih dni.

Interesenti naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju
pogojev kadrovske socialni službi ISKRA — BATERIJE ZMAJ, Lju-
bljana, Stegne 23, v roku 8 dni od dneva objave.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 30 dni po končanem zbira-
nju prijav.

Iskra

Iskra-Industrija merilne elektronske tehnike,
p. o.,

61354 Horjul, Horjul 188

vabi k sodelovanju

1. diplomirane inženirje in inženirje elektrotehnike

— elektronike in energetike
ter

2. diplomirane inženirje in inženirje strojništva

— konstrukterje in proizvodne strojnike
za opravljanje del in nalog na področju razvoja, konstruiranja ter
tehnologije elektronskih merilnih naprav.

3. diplomiranega elektroinženirja, ali diplomiranega ekonomista

po možnosti s predizobrazbo elektrotehnika
za opravljanje del in nalog produktnega organizatorja trženja
elektronskih merilnih naprav.

4. elektrotehnike

— elektronike in energetike
za opravljanje del in nalog na področju tehnologije in konstruiranja
elektronskih merilnih naprav.

5. strojne tehnike

za opravljanje del in nalog na področju tehnologije, konstruiranja in
planiranja elektronskih merilnih naprav.

6. elektrotehnika — energetika

za opravljanje del in nalog vzdrževalca — obratnega električarja.

7. oblikovalca kovin — strugarja

za opravljanje del in nalog na stružnici v oddelku orodjarne.

DO ima organiziran gibljiv delovni čas. Avtobusne zveze za Horjul iz
Ljubljane in Vrhnike so organizirane. Oddaljenost Ljubljane od Ho-
rjula je 20 km. Nudimo stimulatívne osebne dohodke, možnost izob-
raževanja ob delu ter hitro reševanje stanovanjskih problemov z nu-
denjem posojil.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi
v časopisu Delo na naslov Iskra Merilna elektronika Horjul, kadrovs-
ki oddelek.

Iskra

Iskra-Industrija širokopotrošnih izdelkov, n. sol. o.,
TOZD-Tovarna televizijskih sprejemnikov — TV Pržan, n. sub. o.,
61000 Ljubljana, Andreja Bitenca 68

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge s polnim delovnim časom za nedoločen čas:

operativnega inženirja

Pogoja: VI/1. stopnja elektro smeri (šibki tok)
2 leti delovnih izkušenj,

vodja obračuna OD

Pogoja: VI/1., ali V. stopnja ekonomske smeri
2 leti delovnih izkušenj,

izmenovodja v oddelku plastike (3 izmene)

Pogoja: V., ali IV. stopnja strojne, ali elektro smeri
2 leti delovnih izkušenj,

referenta obračuna OD

Pogoja: V. stopnja ekonomske smeri, leto dni delovnih izkušenj,

referenta stroškovnega knjigovodstva

Pogoja: V. stopnja ekonomske smeri, leto dni delovnih izkušenj,

referenta finančnega knjigovodstva

Pogoja: V. stopnja ekonomske smeri, leto dni delovnih izkušenj,

vratarja — čuvarja

Pogoja: III., ali II. stopnja, leto dni delovnih izkušenj,

delavke za proizvodna dela

(2 izmeni)

Pogoja: II., ali I. stopnja, leto dni delovnih izkušenj,

snažilko

Pogoja: I. stopnja, zaželeno delovno izkušnje

Dodatne informacije lahko dobite po telefonu: 50-968. Do tovarne vozi mestni avtobus št. 7. Pisne ponudbe z dokazili pošljite kadrovske službi TV Pržan, 61117 Ljubljana, cesta Andreja Bitenca 68, v 8 dneh po objavi.

Iskra

Iskra-Invest servis-Vzdrževanje in tehnično upravljanje stavb, p. o.,
61000 Ljubljana, Trg revolucije 3

Komisija za medsebojna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. Strokovno vodenje del v računovodstvu in izdelovanje bilanc

Pogoj: ekonomist in 4 leta delovnih izkušenj na področju računovodskih analiz, poskusno delo traja 3 mesece.

2. Kuhanje in pripravljanje jedil

Pogoj: kuhar in 3 leta delovnih izkušenj pri samostojni pripravi jedil, poskusno delo traja 2 meseca.

3. Izvrševanje zahtevnejših arhivskih del

Pogoj: administrativni tehnik in 2 leti delovnih izkušenj na področju arhivskega poslovanja, poskusno delo traja 2 meseca.

4. Izvrševanje zahtevnejših del mizarske stroke

Pogoj: mizar in 2 leti delovnih izkušenj pri izdelavi ter montaži pisarniškega pohištva, poskusno delo traja 2 meseca.

5. Izvrševanje zahtevnejših del na zelenicah in nasadih

Pogoj: kmetijski mehanik ali vrtnar z opravljenim tečajem za traktoriste in 3 leta delovnih izkušenj pri upravljanju s kmetijsko mehanizacijo, poskusno delo traja 2 meseca.

6. Izvrševanje receptorskih del

Pogoj: poklicna šola poljubne smeri, pasivno znanje tujega jezika in 6 mesecev delovnih izkušenj, poskusno delo traja 2 meseca.

7. Pomoč pri skladiščenju v družbeni prehrani

Pogoj: skladiščno transportni delavec, vozniški izpit B kategorije, higienski minimum in 6 mesecev delovnih izkušenj pri delu v skladišču, poskusno delo traja 2 meseca.

8. Izvrševanje manj zahtevnih del v skladiščnem poslovanju

Pogoj: skladiščno transportni delavec, vozniški izpit B kategorije in 6 mesecev delovnih izkušenj pri delu v skladišču, poskusno delo traja 2 meseca.

9. Čiščenje objektov — več delavk

Pogoj: osnovna šola in 3 mesece delovnih izkušenj pri čiščenju prostorov, poskusno delo traja 2 meseca.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas. Kandidate vabimo, da pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Iskra Invest servis, kadrovska služba, Trg revolucije 3, 61000 Ljubljana.

Iskra-Industrija širokopotrošnih izdelkov, n. sol. o.,
TOZD-Tovarna antenskih naprav — Antene, n. sub. o.,
61360 Vrhnika, Idrijska 42

Od 12. 1. 1987 do 31. 3. 1987 nudimo

Ugoden nakup 15% popusta

vseh tipov anten in antenskega pribora.

Prodajamo na Vrhniki, Idrijska 42

Vse informacije lahko dobite na telefon 752-937, ali 752-616.

Iskra

Iskra-Invest servis — Vzdrževanje in tehnično upravljanje stavb, p. o.,
61000 Ljubljana, Trg revolucije 3

Na osnovi določil od 78. do 84. člena Statuta DO Iskra Invest servis in skladno z Družbenim dogovorom o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike na območju ljubljanskih občin, razpisuje delavski svet Iskra Invest servis dela in naloge

Individualnega poslovnega organa — direktorja delovne organizacije:

osnovni pogoji:

- visoka, ali višja izobrazba in 5 let ustreznih delovnih izkušenj
- z delom izkazana uspešnost za vodenje organizacije združene dela
- pri izbiri se enakovredno vrednotijo tudi družbenopolitična in moralno politična merila.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni po objavi v zaprti kuverti, z oznako »za razpisno komisijo« na naslov: Iskra Invest servis, Ljubljana, Trg revolucije 3.

Kandidati bodo v roku 15 dni po končanem razpisu obveščeni o izidu.

Zahvale

Ob smrti mojega dragega očeta

Franja Jaklina

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem Iskre Kibernetike TOZD TSD — galvanika, mala strugarna, troval in žarilnica — za izrečeno sožalja in denarno pomoč

hčerka Sida Bajželj

Ob boleči izgubi naše drage mame

Antonije Bajželj

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavcem iz DS — Področje za ekonomiko in finance in TOZD Orodjarni za darovano cvetje, denarno pomoč, izraze sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti

žalujoči hčerki Mira in Vera

Ob smrti najinega dragega očeta

Janka Vrtnika

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem TOZD Vzdrževanje in TOZD Orodjarna za podarjena venca, izrečena sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti

hčerka Anica Vesel in sin Lojze

Ob boleči izgubi dragega očeta

Štefana Osojnika

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavcem TOZD Števci — končna kontrola števcev — za izraze sožalja, poklonjeni venec in denarno pomoč. Prav tako lepa hvala vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Hčerka Meta z družino

Iskra

Iskra-SOZD elektrokovinske industrije, n. sol. o.,
Izobraževalni center Iskre,
61001 Ljubljana, Trg revolucije 3

razpisuje

Temeljni seminar

za zunanjetrgovinsko poslovanje
(zunanjetrgovinska registracija)

v času od 2. 3. do 14. 3. 1987 v Radencih

Delavci, ki opravljajo posle zunanjetrgovskega prometa morajo imeti po zakonu o prometu blaga in storitev s tujino ustrezno strokovno izobrazbo in morajo izpolnjevati druge pogoje, ki jih določi Gospodarska zbornica Jugoslavije, v sporazumu z Gospodarskimi zbornicami republik in avtonomnih pokrajin (Ur. l. SFRJ 9/78). Za delavce, ki so dolžni opraviti posebni strokovni izpit za pridobitev zunanjetrgovinske registracije, organiziramo razpisani seminar kot pripravo za izpit.

Opravljeni izpit paje tudi pogoj za vpis v 9. ZUNANJETRGOVINSKO ŠOLO V ISKRI.

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM:

- zunanje-trgovinsko poslovanje
- zunanje-trgovinski in devizni režim SFRJ
- pravni posli v zunanji trgovini
- plačilni promet s tujino
- mednarodni transport in transportno zavarovanje
- carine in carinsko poslovanje
- temelji družbeno-politične ureditve in družbeno-ekonomskih odnosov SFRJ

ČAS IN KRAJ: Seminar se bo začel 2. 3. 1987 v Radencih in bo trajal do 14. 3. 1987.

NOSILEC PROGRAMA: Gospodarska zbornica Slovenije z izvajalcem VEKŠ, Maribor.

CENA: Cena seminarja je 45.000 din, cena izpitov pa 30.000 din. Stroške hotela in potne stroške obračunajo kandidati v svojih OZD. Gospodarska zbornica jim bo poslala račun na podlagi izpolnjene in podpisane prijavnice.

PRIJAVE: Prijavnice naročite na tel. št.: 061 222 212, oz. v Izobraževalnem centru SOZD Iskra Ljubljana, Trg revolucije 3/11. Izpolnjene prijavnice vrnite na isti naslov, najpozneje do 30. 1. 1987. Poznejših prijav v nobenem primeru ne bomo mogli upoštevati.

Mali oglasi

Smuči RC 04 z vezmi in pancer (samovgradnja) zelo ugodno in nujno prodam. Informacije tel.: 576-232, int.: 238.

Pulover s psom

Za pulover smo izbrali priručnega kužka, čigar pasme ne bi ugotavljali. Kot zvest spremljevalec lahko sanja o veliki kosti...

Material, ki ga potrebujemo:

Ovčja volna in sicer 150 gr bele, 100 gr sive, 50 gr modre in 50 gr rdeče barve, ostanki barve pa so oranžni, svetlo rjavi, temno rjavi, vinsko rdeči, črni, in v naravni barvi. Uporabimo pletilne igle št. 3 in št. 3,5.

Osnovni vzorec: s pletilkami 3 in 3,5 pletemo gladko desno = vrstna naprej desne, vrsta nazaj leve pentlje.

Vzorec v pasu: s pletilkami št. 3 izmenjaje pletemo leve in desne pentlje.

Poskusni vzorec: 22 pentelj in 32 vrstic je 10 cm.

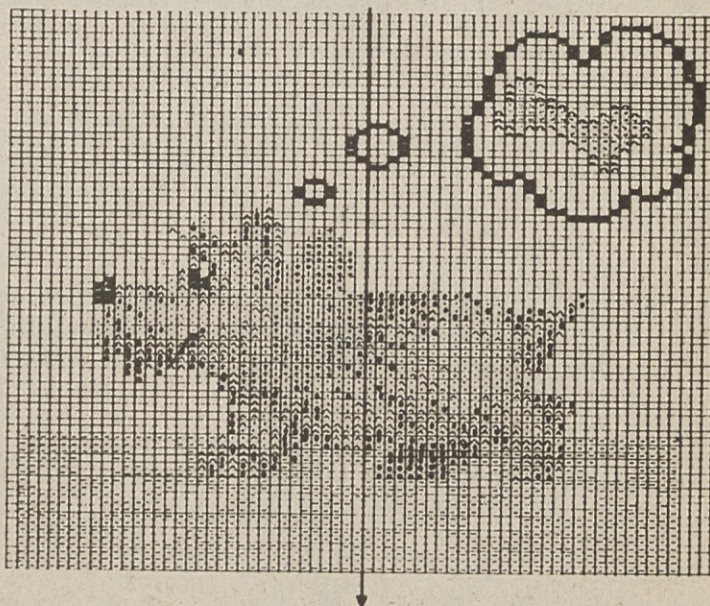
Zaporedne proge: gladko desno + 8 vrstic sivo, 2 vrstici belo +; od + do + ponavljamo. Motiv vezemo po navodilu s šivom.

Zadnji del: Nasnujemo 72 pentelj v rdeči barvi in spletemo 4 cm v vzorcu za pas. Najprej pletemo v osnovnem vzorcu v modri barvi, pri tem dodamo v prvi vrsti (enakomerno razdeljeno) 12 pentelj = 84 pentelj (38 cm). Po 12 cm pletemo v beli barvi v osnovnem vzorcu naprej. Po 44 cm od nasnove zazankamo vse pentlje.

Sprednji del: do 38 cm od nasnove pletemo enako kot zadnji del. Potem zazankamo srednjih 20 pentelj. Dela za rame pletemo vsakega zase, pri tem zazankamo pri vratnem izrezu v vsaki drugi vrsti 2 x 2 in 3 x 1 pentljo, 25 pentelj od rame pletemo naprej, dokler ne dosežemo 44 cm višine od nasnove, potem zazankamo vse pentlje. Drugo ramo pletemo enako.

Rokavi: Nasnujemo 42 pentelj v vinsko rdeči barvi in spletemo 3 cm v vzorcu za pas. Nadaljujemo s sivo barvo v osnovnem vzorcu, pri tem dodamo v prvi vrsti (enakomerno razdeljeno) 10 pentelj. Za rokavno širino dodamo 16 krat v vsaki peti vrsti na obeh straneh po 1 pentljo = 84 (38 cm). Po vzorcu za zaporedne proge pletemo do skupne višine 31 cm. Potem zazankamo vse pentlje.

Motiv uvezemo na sprednji del, nato pa zašijemo stranske šive in na izrez za vrat nasnujemo približno 82 petelj in s pletilnimi iglami pletemo 3 cm v vzorcu za pas v svetlo rjavi barvi. Všijemo še rokave.

- ☐ = belo
- ☒ = črno
- ☐ = vinsko rdeče
- ☐ = modra
- ☐ = svetlo rjava
- ☐ = rjava
- ☐ = siva
- ☐ = oranžna

- ☒ = rdeče
- ☐ = naravna

Anekdota

Filozofija

Fant, ki je vedno brez denarja, zaupa svojemu prijatelju:

»Vedno si rajši izposojam denar od tistih, za katere vem, da so pesimisti.«

»Zakaj ne od drugih?«

»Zato, ker pesimisti ne pričakujejo, da ga bom tudi vrnil.«

Bodo zdomci rešili naše gospodarstvo?

Predsednik zvezne vlade Branko Mikulić je v začetku leta imel razgovor z nekaterimi »poslovno uspešnimi zdomci.«

Prav je, da uberemo vsa možna pota za rešitev iz gospodarske krize (če bo ta rešena, se bo tudi drugo lahko razrešilo). Zdomci so nam doslej že večkrat pomagali, saj smo z njihovo izselitvijo zmanjšali število brezposelnih, prinašajo nam prepotrebno kavo (na senčni strani Alp je napis »Jaftina kafa hat Ekrema«). V božični in novoletni noči so nas razveseljevali s petardami, z nakupom bonov za devize so nam reševali bencinsko krizo in še in še.

Na voljo nimam podatkov kot ZIS, ampak, če pogledam okrog sebe, vidim, da v našem mestu uspešni zasebniki niso nastali iz zdomcev (razen redkih zjem). Razvili so se iz združenega dela, kjer so dobili strokovno znanje in »zveze« (pa tudi sedaj lahko računajo na pomoč), z ustrezno davčno politiko (in tudi zaradi nesposobnosti davkarje in sistema) ter seveda z veliko iznajdljivosti ter veliko vloženega dela njih samih in njihovih družin. Na takšen način so verjetno nastala tudi številna majhna podjetja v tujini.

Poslužbeni dolžnostim sem opravil nekaj razgovorov z delavci, kise nameravajo vrniti. Ugotovil sem, da tisti, ki imajo denar in so uspešni, nimajo prevelike želje po vrnitvi. Hoteli so vedeti natančno koliko bodo kot kooperanti dobili od posameznega izdelka, kolikšna je davčna stopnja ipd. Tega jim nismo mogli pojasniti in zagotoviti. Priznani strokovnjak je zahteval delovno ekipo, sredstva in opremo s pravico, da on določa plače, zamenjuje delavce in podobno. Rekel je, da sicer ne more zagotoviti pričakovanih rezultatov.

Poskušali smo to, kar sedaj poskuša ZIS (no, pogoji za vračanje zdomcev so sedaj boljši) pa nismo uspeli. Potem smo ugotovili nekaj drugega: kaj nam pomagata, saj dela samo veni izmeni, koristimo ga v dveh izmenah! Potrebujemo strokovnjake. Potrebujemo naše ljudi, ki so v tujini končali fakultete in tam opravljajo pomembna strokovna dela. Želeli smo pomagati z delnim štipendiranjem. Klubom naših delavcev smo poslali 70 ponudb za štipendiranje otrok naših zdomcev na višjih in visokih tehničnih šolah. In uspeh? Ena prošnja za pomoč pri nakupu obleke za folklorno skupino.

Menim, da bomo za vrnitev zdomcev morali storiti več! To velja tudi za tiste, ki smo ostali v Jugoslaviji. Zagotovitev, da bo vsakdo dobil ustrezna pojasnila v 15 dneh je premalo. Kaj pomaga mojemu sosedu takojšnji odgovor, da mora biti prostor za delavnico visok 3,5 m, ko pa ima 20 cm nižji prostor? To je podobno obljubam, da bo vlak odpeljal točno. Obljubljam in zagotavljam samo tisto, kar je drugod umevno že samo po sebi.

Nace Pavlin

A. Novak

Realnost

						ISKRA	ISKRA PRIPRAVA ZA SPAJANJE	OBIČAJNO STANJE NAPETOSTI MIŠIC	AVSTRAL. KANCLER 1953-61 (JULIUS)	ANTON NANUT	KON- STANTA	SOVJET. SAHOVSKI VELEMOJ- STER
						SLA						
						OST KAKE MISLI ALI ŠALE						
						OSEBNI ZAI MEK LETENJE				ALUMINIJ PREGNAN- STVO		
ISKRA	BANJA	OČE	NORD. BOGINJA MORJA	BARVA IGRALNIH KART	FILOZOF. BIVANJE BIT NADAV				KRAPINA KARENINA			ETIOPSKI KNEZ
GOROVJE KIOBKRO- ZA PANON. KOTLINO								POKR. V SAUD. AR. OTO PEŠTNER				
ZVEZDA V OZVEZ- DJU ORLA						OST						
PREBI- VALKA EVROP. DRŽAVE						SESTAVIL RUDI MURN	PRIIMEK BOGINJE ATENE					

Obvestilo upokojujencem Avtomatike

Čeprav je do letošnjega, že tradicionalnega izleta upokojujencev delovne organizacije Avtomatike še daleč, služba za družbeni standard, področja za kadrovske zadeve seznanja vse zainteresente, da bo letošnji izlet predvidoma 10. junija in sicer na relaciji Ljubljana—Kranjska gora, Trbiž, Vrbsko jezero—Ljubljana. Hkrati prosijo vse, ki se bodo izleta udeležili, da pravčasno uredijo veljavnost potnih listov.

Služba za družbeni standard

Iskra

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra — SOZD elektrokovinske industrije — Ljubljana. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika Miloš Pavlica, odgovorni urednik Dušan Željeznov, tehnični urednik Drago Pečenik. Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo. — Naslov: Ljubljana, Gregorčičeva 23 telefon: 223-977. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika, Novo mesto. Tisk: ČTP Pravica — Dnevnik, TOZD Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.